

Puolivuosikatsaus Tammi-kesäkuu 2018

RAISIO OYJ

RAISION VOIMAKAS UUDISTAMINEN JATKUU

Huhti-kesäkuu 2018, jatkuvat toiminnot

- Konsernin liikevaihto oli 59,7 (61,4) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos oli 6,5 (11,0) miljoonaa euroa, mikä on 11,0 (18,0) % liikevaihdosta. Liiketulos oli 6,5 (39,6) miljoonaa euroa, mikä on 10,9 (64,6) % liikevaihdosta. Vertailukauden liiketulos sisältää Southallin tehdaskiinteistön 28,7 miljoonan euron myyntivoiton.
- Terveelliset elintarvikkeet -yksikön liikevaihto oli 47,8 (51,6) miljoonaa euroa. Liiketulos oli 6,8 (10,7) miljoonaa euroa, mikä on 14,3 (20,8) % liikevaihdosta.
- Raisioaqua-yksikön liikevaihto oli 11,7 (9,4) miljoonaa euroa. Liiketulos oli 0,3 (1,1) miljoonaa euroa, mikä on 2,4 (11,6) % liikevaihdosta.
- Lantmännen Agrolle myytävä Raisioagron naudanrehuliiketoiminta käsitellään lopetettuna toimintona. Alkuperäisestä arviosta poiketen naudanrehuliiketoiminnan arvioidaan siirtyvän ostajalle loka-marraskuussa 2018.
- Raisio tarkentaa koko vuoden 2018 näkymäänsä, sillä naudanrehuliiketoiminta käsitellään lopetettuna toimintona. Tästä johtuen konsernin jatkuvien toimintojen liikevaihdon arvioidaan olevan noin 230 miljoonaa euroa ja vertailukelpoisen liiketuloksen noin 12 prosenttia liikevaihdosta.

Tammi-kesäkuu 2018, jatkuvat toiminnot

- Konsernin liikevaihto oli 109,5 (113,2) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos oli 12,8 (18,4) miljoonaa euroa, mikä on 11,7 (16,3) % liikevaihdosta. Liiketulos oli 10,9 (46,1) miljoonaa euroa, mikä on 9,9 (40,7) % liikevaihdosta. Vertailukauden liiketulos sisältää Southallin tehdaskiinteistön 28,7 miljoonan euron myyntivoiton.
- Terveelliset elintarvikkeet -yksikön liikevaihto oli 95,9 (101,9) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos oli 15,1 (20,5) miljoonaa euroa, mikä on 15,8 (20,1) % liikevaihdosta. Liiketulos oli 15,0 (20,5) miljoonaa euroa, mikä on 15,6 (20,1) % liikevaihdosta.
- Raisioaqua-yksikön liikevaihto oli 13,0 (10,7) miljoonaa euroa. Liiketulos oli -0,7 (0,3) miljoonaa euroa, mikä on -5,4 (3,2) % liikevaihdosta.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

”Raisio on uuden alussa ja keskittyy terveelliseen sekä vastuullisesti tuotettuun ruokaan. Jatkamme määrätietoista työtä kannattavan orgaanisen kasvun tukemiseksi. Keväällä 2018 toteutettu organisaatiouudistus mahdollisti sen, että kaikki resurssit on ohjattu kasvun edistämiseen.

Olemme tunnistanee ongelmakohdat niiden liiketoimintojen osalta, joiden liikevaihdon ja kannattavuuden kehitys eivät vastaa odotuksia ja aloittaneet korjaavien toimenpiteiden toteuttamisen. Näiden liiketoimintojen tervehdyttämiselle on asetettu tavoitteellinen, mutta realistinen aikataulu.

Suunnitelmiamme mukaisesti olemme lisänneet merkittävästi markkinointipanostuksia erityisesti Benecoliin, mikä näkyy Terveelliset elintarvikkeet -yksikön liikevoittotason laskuna. Isossa-Britanniassa Benecol-tuotteiden myynti oli vertailukauden tasolla. Suomessa Benecol-tuotteiden myynnin vahva kasvu jatkui. Raisio lanseerasi ensimmäisellä vuosipuoliskolla Isossa-Britanniassa, Suomessa ja Puolassa uusia Benecol-tuotteita uusiin tuotekategorioihin strategiansa mukaisesti.

Naudanrehuliiketoiminnan myynti on Raisiolle tärkeä askel kohti terveellisiin elintarvikkeisiin keskittyvää strategiaa. Raisio arvioi alkuperäisestä arviostaan poiketen naudanrehuliiketoiminnan siirtyvän Lantmännen Agrolle vasta loka-marraskuussa, sillä kilpailu- ja kuluttajavirasto päätti heinäkuun lopulla aloittaa kaupan jatkokäsittelyn. Kalanrehuja valmistava Raisioaqua on kiinteä osa Raisio-konsernia ja alansa innovatiivinen edelläkävijä.

Raision uusi tarkoitus, joka yhdistää mission ja vision, asettaa meille kunnianhimoisia tavoitteita ja ohjaa vahvasti kaikkea tekemistämme. Raision tarkoitus tiivistyy ytimekkäästi: *Ruokaa suurella sydämellä. Terveyttä meille ja maapallolle.* Kesällä 2018 käynnistimme hankkeen Raision uusien arvojen määrittämiseksi. Tavoitteena on saada Raision uudet arvot käyttöön syksyllä 2018. Tarkoitus ja arvot antavat selkeän suunnan kaikelle toiminnallamme.”

RAISIO-KONSERNIN KESKEISET TUNNUSLUVUT

	1-6/2018			1-6/2017			2017		
	Jatku- vat	Lopete- tut	Yhteen- sä	Jatku- vat	Lopete- tut	Yhteen- sä	Jatku- vat	Lopete- tut	Yhteen- sä
Tuloslaskelma									
Liikevaihto, M€	109,5	36,5	146,0	113,2	83,5	196,8	234,6	168,3	402,8
Liikevaihdon muutos, %	-3,3	-	-	-21,3	-	-	-9,1	-	-
Vertailukelpoinen liiketulos, M€	12,8	2,3	15,1	18,4	5,2	23,6	35,9	10,0	45,9
Vertailukelpoinen liiketulos liikevaihdosta, %	11,7	6,2	10,3	16,3	6,2	12,0	15,3	5,9	11,4
Liiketulos, M€	10,9	2,2	13,1	46,1	-24,1	22,0	54,1	-57,3	-3,2
Liiketulos liikevaihdosta, %	9,9	6,1	9,0	40,7	-28,8	11,2	23,0	-34,1	-0,8
Vertailukelpoinen käyttökate, M€	15,6	2,7	18,4	21,4	7,7	29,0	42,2	14,8	57,0
Käyttökate, M€	13,7	2,7	16,4	49,1	7,7	56,7	68,1	-23,7	44,4
Rahoitustuotot ja -kulut, M€	0,0	0,0	0,0	-0,3	-0,3	-0,6	-1,4	-0,3	-1,7
Vertailukelpoinen tulos/osake, €	0,06	0,01	0,07	0,09	0,03	0,12	0,17	0,05	0,22
Tulos/osake, €	0,05	0,01	0,07	0,23	-0,16	0,07	0,26	-0,37	-0,11
Tase									
Omavaraisuus- aste, %	74,6	-	-	68,3	-	-	73,4	-	-
Nettovelkaan- tumisaste, %	-29,3	-	-	1,8	-	-	-39,8	-	-
Korollinen netto- rahoitusvelka, M€	-72,7	-	-	5,3	-	-	-105,1	-	-
Oma pää- oma/osake, €	1,58	-	-	1,87	-	-	1,68	-	-
Investoinnit, M€	2,5	0,2	2,6	7,5	2,0	9,5	10,1	5,7	15,8

	4-6/2018			4-6/2017		
	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä
Tuloslaskelma						
Liikevaihto, M€	59,7	18,5	78,2	61,4	42,9	104,3
Liikevaihdon muutos, %	-2,7	-	-	-17,6	-	-
Vertailukelpoinen liiketulos, M€	6,5	1,2	7,7	11,0	2,0	13,1
Vertailukelpoinen liiketulos liikevaihdosta, %	11,0	6,3	9,9	18,0	4,8	12,5
Liiketulos, M€	6,5	0,8	7,4	39,6	-27,2	12,4
Liiketulos liikevaihdosta, %	10,9	4,6	9,4	64,6	-63,5	11,9
Vertailukelpoinen käyttökate, M€	7,9	1,2	9,1	12,6	3,3	15,9
Käyttökate, M€	7,9	0,8	8,7	41,2	3,3	44,5
Rahoitustuotot ja -kulut, M€	-0,1	0,0	-0,1	-0,3	-0,3	-0,6
Vertailukelpoinen tulos/osake, €	0,03	0,01	0,04	0,05	0,01	0,06
Tulos/osake, €	0,03	0,00	0,04	0,20	-0,18	0,03
Tase						
Investoinnit, M€	1,6	-0,1	1,5	4,0	1,4	5,4

TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Raisio uudisti alkuvuonna organisaatorakenteensa ja julkisti 4.5.2018 allekirjoittaneensa sopimuksen naudanrehuliiketoimintansa myynnistä Lantmännen Agro Oy:lle. Tästä johtuen yhtiö on muuttanut taloudellista raportointiaan ja raportoitavia segmenttejä. Raision jatkuvina toimintoina raportoitavat segmentit ovat Terveelliset elintarvikkeet (aiemmin Brändit), Raisioaqua (aiemmin osa Raisioagroa) ja Muut toiminnot.

Terveelliset elintarvikkeet -segmentti koostuu toimintasegmenteistä, jotka ovat Pohjois- ja Itä-Eurooppa, Länsi-Eurooppa sekä muu maailma (aiemmin Terveelliset elintarvikkeet, Benecol, Makeiset 29.12.2017 asti ja Benemilk). Vuonna 2017 osana Raisioagro-segmenttiä raportoitu viljakauppa-liiketoiminta raportoidaan 1.1.2018 alkaen osana Terveelliset elintarvikkeet -yksikön Pohjois- ja Itä-Euroopan toimintoja.

Raisioaqua-segmentti koostuu kalanrehuliiketoiminnasta, joka raportoidaan jatkuvana toimintona ja erillisenä toimintasegmenttinä. Lantmännen Agrolle myytävä Raision naudanrehuliiketoiminta, joka aikaisemmin raportoitiin Raisioagro-segmentissä, raportoidaan lopetettuna toimintona IFRS 5:n mukaisesti tässä katsauksessa. Naudanrehuliiketoiminnan varat ja velat on luokiteltu myytävänä oleviksi.

Benemilk raportoidaan 1.1.2018 alkaen osana Muut toiminnot -segmenttiä.

Raisio-konsernin loppuvuonna 2017 myymä makeisliiketoiminta raportoitiin lopetettuna toimintona vuoden 2017 tilinpäätöksessä IFRS 5:n mukaisesti. Vuoden 2017 vertailutiedot on oikaistu tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja tunnuslukujen osalta.

Vertailukausien taloudelliset luvut on muutettu vastaamaan Raision uutta taloudellisen raportoinnin rakennetta. Tässä raportissa sulkeissa olevat luvut viittaavat vastaavaan ajankohtaan tai -jaksoon vuotta aiemmin.

TALOUDELLINEN KATSAUS HUHTI-KESÄKUULTA 2018**Liikevaihto, jatkuvat toiminnot**

Raisio-konsernin jatkuvien toimintojen liikevaihto oli 59,7 (61,4) miljoonaa euroa. Terveelliset elintarvikkeet -yksikön liikevaihto oli 47,8 (51,6) miljoonaa euroa, Raisioaquan 11,7 (9,4) miljoonaa euroa ja muiden toimintojen 0,4 (0,3) miljoonaa euroa. Myynnin haasteet tietyillä markkinoilla laskivat liikevaihtoa.

Ison-Britannian punnan konversiovaikutus konsernin ja Terveelliset elintarvikkeet -yksikön liikevaihtoon oli -0,3 miljoonaa euroa. Tällä tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy, kun tytäryhtiöiden puntamääräinen liikevaihto konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

Tulos, jatkuvat toiminnot

Raisio-konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli 6,5 (11,0) ja liiketulos 6,5 (39,6) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos oli 11,0 (18,0) ja liiketulos 10,9 (64,6) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukauden liiketulos, 39,6 miljoonaa euroa, sisältää Southallin tehdaskiinteistön 28,7 miljoonan euron myyntivoiton. Liiketulosta pienensivät myynnin haasteet tietyillä markkina-alueilla ja lisäpanostukset markkinointiin. Liiketulosta pienensi myös kalanrehuihin liittyvä -0,5 miljoonan euron kulukirjaus. Vertailukauden liiketulokseen sisältyi noin 0,7 miljoonan euron eläkemaksujen palautus Raision ruotsalaiselle tytäryhtiölle.

Terveelliset elintarvikkeet -yksikön liiketulos oli 6,8 (10,7) miljoonaa euroa, Raisioaquan 0,3 (1,1) miljoonaa euroa ja muiden toimintojen -0,6 (27,8 ja vertailukelpoinen liiketulos -0,8) miljoonaa euroa.

Ison-Britannian punnan konversiovaikutus konsernin ja Terveelliset elintarvikkeet -yksikön vertailukelpoiseen liiketulokseen oli katsauskaudella noin -0,1 miljoonaa euroa. Tällä tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy kun tytäryhtiöiden puntamääräinen liiketulos konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 1,4 (1,6) miljoonaa euroa. Konsernin nettorahoituserät olivat -0,1 (-0,3) miljoonaa euroa.

Vertailukelpoinen tulos ennen veroja oli 6,5 (10,7) ja tulos ennen veroja 6,4 (39,3) miljoonaa euroa. Konsernin vertailukelpoinen tulos verojen jälkeen oli 5,1 (8,4) ja tulos verojen jälkeen 5,0 (31,5) miljoonaa euroa. Konsernin vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,03 (0,05) ja osakekohtainen tulos 0,03 (0,20) euroa.

TALOUDELLINEN KATSAUS TAMMI-KESÄKUULTA 2018**Liikevaihto, jatkuvat toiminnot**

Raisio-konsernin jatkuvien toimintojen liikevaihto oli 109,5 (113,2) miljoonaa euroa. Terveelliset elintarvikkeet -yksikön liikevaihto oli 95,9 (101,9) miljoonaa euroa, Raisioaquan 13,0 (10,7) miljoonaa euroa ja muiden toimintojen 0,7 (0,6) miljoonaa euroa. Terveelliset elintarvikkeet -yksikön osuus konsernin liikevaihdosta oli noin 88 prosenttia ja Raisioaquan noin 12 prosenttia.

Ison-Britannian punnan konversiovaikutus konsernin ja Terveelliset elintarvikkeet -yksikön liikevaihtoon oli -0,8 miljoonaa euroa. Tällä tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy, kun tytäryhtiöiden puntamääräinen liikevaihto konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

Suomen ulkopuolisen liikevaihdon osuus konsernin liikevaihdosta oli 70,5 (76,0) miljoonaa euroa, mikä on 64,4 (67,1) prosenttia liikevaihdosta. Ison-Britannian liiketoimintojen osuus Raisio-konsernin liikevaihdosta oli noin 30 prosenttia, Suomen noin 35 prosenttia, muun Euroopan yli 30 prosenttia ja Muun maailman selvästi alle 5 prosenttia.

Tulos, jatkuvat toiminnot

Konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli 12,8 (18,4) ja liiketulos 10,9 (46,1) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos on 11,7 (16,3) ja liiketulos 9,9 (40,7) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukauden liiketulos sisältää Southallin tehdaskiinteistön 28,7 miljoonan euron myyntivoiton.

Terveelliset elintarvikkeet -yksikön vertailukelpoinen liiketulos oli 15,1 (20,5) ja liiketulos 15,0 (20,5) miljoonaa euroa. Raisioaquan liiketulos oli -0,7 (0,3) miljoonaa euroa. Muiden toimintojen vertailukelpoinen liiketulos oli -1,6 (-2,4) ja liiketulos -3,4 (25,3) miljoonaa euroa.

Ison-Britannian punnan konversiovaikutus konsernin ja Terveelliset elintarvikkeet -yksikön liiketulokseen oli noin -0,2 miljoonaa euroa. Tällä tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy kun tytäryhtiöiden puntamääräinen liiketulos konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

Poistot ja arvonalennukset olivat 2,8 (3,0) miljoonaa euroa. Nettorahoituserät olivat 0,0 (-0,3) miljoonaa euroa.

Vertailukelpoinen tulos ennen veroja oli 12,8 (18,1) ja tulos ennen veroja 10,9 (45,8) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen tulos verojen jälkeen oli 10,0 (14,4) ja tulos verojen jälkeen 8,4 (36,8) miljoonaa euroa. Konsernin vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,06 (0,09) ja osakekohtainen tulos 0,05 (0,23) euroa.

VERTAILUKELPOISEEN LIIKETULOKSEEN VAIKUTTAVAT ERÄT jatkuvat ja lopetetut toiminnot, miljoonaa euroa

	1-6/2018			1-6/2017			2017		
	Jatku- vat	Lopete- tut	Yhteen- sä	Jatku- vat	Lopete- tut	Yhteen- sä	Jatku- vat	Lopete- tut	Yhteen- sä
Vertailukelpoinen liiketulos	12,8	2,3	15,1	18,4	5,2	23,6	35,9	10,0	45,9
+ myyntivoitot	-	-	-	28,7	-	28,7	28,0	-	28,0
- luovutustappiot	-	-	-	-	-	-	-	-38,4	-38,4
- arvonalentumiset aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	-	-	-	-	-29,3	-29,3	-7,8	-28,7	-36,5
- arvonalentumiset vaihto-omaisuus	-	-	-	-	-	-	-0,7	-	-0,7
+/- rakennejärjestelyt ja tehostamishankkeet	-1,9	-0,1	-2,0	-1,0	-	-1,0	-1,3	-0,1	-1,5
+/- muut erät	-	-	-	-	-	-	-0,1	-	-0,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yht.	-1,9	-0,1	-2,0	27,7	-29,3	-1,6	18,1	-67,3	-49,1
Liiketulos	10,9	2,2	13,1	46,1	-24,1	22,0	54,1	-57,3	-3,2

	4-6/2018			4-6/2017		
	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä
Vertailukelpoinen liike-tulos	6,5	1,2	7,7	11,0	2,0	13,1
+ myyntivoitot	-	-	-	28,7	-	28,7
- luovutustappiot	-	-	-	-	-	-
- arvonalentumiset aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	-	-	-	-	-29,3	-29,3
- arvonalentumiset vaihto-omaisuus	-	-	-	-	-	-
+/- rakennejärjestelyt ja tehostamishankkeet	0,0	-0,3	-0,3	-0,1	-	-0,1
+/- muut erät	-	-	-	-	-	-
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	0,0	-0,3	-0,3	28,6	-29,3	-0,7
Liiketulos	6,5	0,8	7,4	39,6	-27,2	12,4

VERTAILUKELPOISEEN KÄYTTÖKATTEeseen VAIKUTTAVAT ERÄT
jatkuvat ja lopetetut toiminnot, täsmäytys liike-tulokseen, miljoonaa euroa

	1-6/2018			1-6/2017			2017		
	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä
Vertailukelpoinen käyttökate	15,6	2,7	18,4	21,4	7,7	29,0	42,2	14,8	57,0
+/- Poistot ja arvonalentumiset	-	-	-	-	29,3	29,3	7,8	28,7	36,5
+/- Liike-tulokseen vaikuttavat erät	-1,9	-0,1	-2,0	27,7	-29,3	-1,6	18,1	-67,3	-49,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-1,9	-0,1	-2,0	27,7	0,0	27,7	25,9	-38,5	-12,5
Käyttökate	13,7	2,7	16,4	49,1	7,7	56,7	68,1	-23,7	44,4
+/- Arvonalentumiset	-	-	-	-	-29,3	-29,3	-8,0	-28,7	-36,7
+/- Poistot	-2,8	-0,4	-3,3	-2,9	-2,4	-5,4	-6,0	-4,9	-10,9
Liiketulos	10,9	2,2	13,1	46,1	-24,1	22,0	54,1	-57,3	-3,2

	4-6/2018			4-6/2017		
	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä
Vertailukelpoinen käyttökate	7,9	1,2	9,1	12,6	3,3	15,9
+/- Poistot ja arvonalentumiset	-	-	-	-	29,3	29,3
+/- Liike-tulokseen vaikuttavat erät	0,0	-0,3	-0,3	28,6	-29,3	-0,7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	0,0	-0,3	-0,3	28,6	0,0	28,6
Käyttökate	7,9	0,8	8,7	41,2	3,3	44,5
+/- Arvonalentumiset	-	-	-	-	-29,3	-29,3
+/- Poistot	-1,4	0,0	-1,4	-1,6	-1,2	-2,8
Liiketulos	6,5	0,8	7,4	39,6	-27,2	12,4

TASE, RAHAVIRTA JA RAHOITUS, jatkuvat toiminnot

Raisio-konsernin taseen loppusumma oli kesäkuun lopussa 333,0 (31.12.2017: 361,3) miljoonaa euroa. Oma pääoma oli 248,2 (31.12.2017: 264,0) miljoonaa euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 1,58 (31.12.2017: 1,68) euroa. Erittely oman pääoman muutoksista on jäljempänä katsauksen taulukko-osassa.

Käyttöpääoma oli kesäkuun lopussa 37,0 (31.12.2017: 19,0 ja 30.6.2017: 36,5) miljoonaa euroa. Käyttöpääoman lisäys vuodenvaihteesta johtui suurimmalta osin raaka-ainevarastoihin liittyvästä vaihto-omaisuuden määrän kasvusta.

Liiketoiminnan rahavirta oli tammi-kesäkuussa -0,2 (13,5) miljoonaa euroa. Muutos aiheutui käyttöpääoman lisäyksestä varauduttaessa Benecol-tuotteiden ainesosan valmistuksen tuotanto-seisokkiin ja tiettyjen kriittisten raaka-aineiden varmuusvarastojen turvaamiseen.

Konsernin korolliset rahoitusvelat kesäkuun lopussa olivat 34,5 (31.12.2017: 45,9) miljoonaa euroa. Korollinen nettorahoitusvelka oli -72,7 (31.12.2017: -105,1) miljoonaa euroa. Muutos johtui pääasiassa osinkojen maksusta.

Raisiolla oli kesäkuun lopussa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja sekä raha- ja pankkisaamisia yhteensä 107,1 miljoonaa euroa. Sen lisäksi yhtiöllä on sitova, nostamaton 50,0 miljoonan euron luottolimiittisopimus. Kassavarat on hajautettuna pankkitalletuksiin pohjoismaisissa pankeissa tai muutoin matalariskisiin sijoituskohteisiin.

Konsernin omavaraisuusaste kesäkuun lopussa oli 74,6 (31.12.2017: 73,4) prosenttia ja nettovelkaantumisaste oli -29,3 (31.12.2017: -39,8) prosenttia.

Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto oli 9,0 (31.12.2017: 10,0) ja sijoitetun pääoman tuotto oli 7,7 (31.12.2017: 15,1) prosenttia.

INVESTOINNIT, jatkuvat toiminnot

Huhti-kesäkuussa konsernin investoinnit olivat 1,6 (4,0) miljoonaa euroa, mikä on 2,6 (6,6) prosenttia konsernin liikevaihdosta. Terveelliset elintarvikkeet -yksikön investoinnit olivat 0,5 (0,3) miljoonaa euroa, Raisioaquan 0,8 (1,4) miljoonaa euroa ja Muiden toimintojen 0,2 (2,4) miljoonaa euroa.

Tammi-kesäkuussa konsernin investoinnit olivat 2,5 (7,5) miljoonaa euroa, mikä on 2,3 (6,6) prosenttia konsernin liikevaihdosta. Terveelliset elintarvikkeet -yksikön investoinnit olivat 1,0 (0,5) miljoonaa euroa, Raisioaquan 1,0 (2,0) miljoonaa euroa ja Muiden toimintojen 0,5 (4,9) miljoonaa euroa. Raision ensimmäisen vuosipuoliskon suurin investointi oli pienpakkauslinja kalanrehutehtaalle.

TUTKIMUS JA KEHITYS, jatkuvat toiminnot

Konsernin tutkimuksen ja kehityksen kulut olivat huhti-kesäkuussa 0,6 (0,7) miljoonaa euroa, mikä on 1,0 (1,2) prosenttia konsernin liikevaihdosta. Terveelliset elintarvikkeet -yksikön tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut olivat 0,4 (0,6) miljoonaa euroa, Raisioaquan 0,2 (0,1) miljoonaa euroa ja Muiden toimintojen 0,0 (0,1) miljoonaa euroa.

Tammi-kesäkuussa tutkimuksen ja kehityksen kulut olivat 1,2 (1,3) miljoonaa euroa, mikä on 1,1 (1,2) prosenttia liikevaihdosta. Terveelliset elintarvikkeet -yksikön tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut olivat 0,9 (1,0) miljoonaa euroa, Raisioaquan 0,3 (0,2) miljoonaa euroa ja Muiden toimintojen 0,0 (0,2) miljoonaa euroa.

Terveelliset elintarvikkeet

Elintarvikkeiden tuotekehitystä ohjaavat Raision tarkoituksessaan määrittelemät periaatteet: hyvä maku, terveellisyys, kokonaisvaltainen hyvinvointi ja kestävä kehitys. Loppuvuoden aikana Raisio tuo markkinoille mm. suomalaista kauraa sisältäviä mielenkiintoisia uutuuksia sekä jatkaa tuotevalikoiman uudistamista huomioiden terveellisuuden ja helppokäyttöisyyden.

Kalanrehut

Raision kalanrehuliiketoiminta Raisioaqua keskittyy tuotteisiin ja palveluihin, jotka entisestään varmistavat kalojen hyvinvointia ja tuotannon tehokkuutta sekä edistävät vastuullista kalankasvatusta. Kasvuluotaimen kehitettiin tietokone- ja mobiilisovellus ruokinnan suunnitteluun ja seurantaan sekä kalojen kasvun seurantaan. Kesällä testattiin myös ruokinta-automaattien ohjausta Kasvuluotaimella. Kasvuluotain on Raisioaquan lisäarvopalvelu kalankasvattajille.

SEGMENTTI-INFORMAATIO
TERVEELLISET ELINTARVIKKEET -YKSIKKÖ

Terveelliset elintarvikkeet -yksikköön kuuluvat kaikki Raision ruokaan liittyvät jatkuvat liiketoiminnot.

Terveelliset elintarvikkeet -yksikön keskeiset tunnusluvut, jatkuvat toiminnot

	4-6/2018	4-6/2017	1-6/2018	1-6/2017	2017
	Jatkuvat	Jatkuvat	Jatkuvat	Jatkuvat	Jatkuvat
Liikevaihto, M€	47,8	51,6	95,9	101,9	201,4
Pohjois- ja Itä-Eurooppa, M€	22,8	25,4	46,9	50,2	98,1
Länsi-Eurooppa, M€	16,7	17,1	33,4	35,2	68,2
Muu maailma, M€	8,3	9,1	15,6	16,4	35,2
Vertailukelpoinen liiketulos, M€	6,8	10,7	15,1	20,5	39,3
Vertailukelpoinen liiketulos, %	14,3	20,8	15,8	20,1	19,5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, M€	-	-	-0,2	-	-0,9
Liiketulos, M€	6,8	10,7	15,0	20,5	38,4
Liiketulos, %	14,3	20,8	15,6	20,1	19,0
Investoinnit, M€	0,5	0,3	1,0	0,5	1,5
Nettovarallisuus, M€	124,4	121,1	124,4	121,1	116,7

M€	4-6/2018	4-6/2017	1-6/2018	1-6/2017	2017
	Jatkuvat	Jatkuvat	Jatkuvat	Jatkuvat	Jatkuvat
Vertailukelpoinen liiketulos	6,8	10,7	15,1	20,5	39,3
+ myyntivoitot	-	-	-	-	-
- luovutustappiot	-	-	-	-	-
- arvonalentumiset aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-0,2
- arvonalentumiset vaihto-omaisuus	-	-	-	-	-0,7
+/- rakennejärjestelyt ja tehostamishankkeet	-	-	-0,2	-	-
+/- muut erät	-	-	-	-	-
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yht.	-	-	-0,2	-	-0,9
Liiketulos	6,8	10,7	15,0	20,5	38,4

Taloudellinen katsaus huhti-kesäkuulta, jatkuvat toiminnot

Terveelliset elintarvikkeet -yksikön liikevaihto oli 47,8 (51,6) miljoonaa euroa. Liikevaihtoa pienensivät myynnin haasteet tietyillä markkina-alueilla. Vastaavasti uutuustuotteet kasvattivat liikevaihtoa Isossa-Britanniassa ja Suomessa.

Terveelliset elintarvikkeet -yksikön liikevaihdosta noin 48 prosenttia kertyi Pohjois- ja Itä-Euroopasta, missä Raision tunnettuja brändejä ovat Elovena, Benecol, Nordic, Sunnuntai, Nalle ja Torino. Noin 35 prosenttia liikevaihdosta kertyi Benecol-tuotteiden myynnistä Länsi-Euroopasta ja loput noin 17 prosenttia muilta markkinoilta. Muiden markkinoiden liikevaihto muodostui suurimmalta osin Benecol-tuotteiden ainesosan, kasvistanoliesterin, myynnistä.

Terveelliset elintarvikkeet -yksikön liiketulos oli 6,8 (10,7) miljoonaa euroa, mikä on 14,3 (20,8) prosenttia liikevaihdosta. Benecol-brändin orgaanista kasvua tuettiin noin 1,5 miljoonan euron lisäpanostuksilla markkinointiin Länsi-Euroopan markkina-alueella. Haasteet Puolan, Venäjän ja Belgian markkinoilla jatkuivat. Lisäksi Benecol-tuotteiden ainesosan myynti lisenssipartnereille jäi merkittävästi vertailukaudesta. Vertailukauden 2017 liiketulokseen sisältyi noin 0,7 miljoonan euron eläkemaksujen palautus Raision ruotsalaiselle tytäryhtiölle.

Ison-Britannian punnan konversiovaikutus liikevaihtoon oli -0,3 miljoonaa euroa ja liiketulokseen -0,1 miljoonaa euroa. Tällä tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy, kun tytäryhtiöiden puntamääräinen liikevaihto konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

Taloudellinen katsaus tammi-kesäkuulta, jatkuvat toiminnot

Terveelliset elintarvikkeet -yksikön liikevaihto oli 95,9 (101,9) miljoonaa euroa. Pohjois- ja Itä-Euroopan toimintojen liikevaihto oli 46,9 (50,2) miljoonaa euroa, Länsi-Euroopan 33,4 (35,2) miljoonaa euroa ja muun maailman 15,6 (16,4) miljoonaa euroa. Suomen osuus Terveelliset elintarvikkeet -yksikön liikevaihdosta oli noin 35 prosenttia, Ison-Britannian noin 35 prosenttia, muun Euroopan alle 30 prosenttia ja Muun maailman alle 2 prosenttia.

Terveelliset elintarvikkeet -yksikön vertailukelpoinen liiketulos oli 15,1 (20,5) miljoonaa euroa, mikä on 15,8 (20,1) prosenttia liikevaihdosta. Liiketulos oli 15,0 (20,5) miljoonaa euroa eli 15,6 (20,1) prosenttia liikevaihdosta.

Ison-Britannian punnan konversiovaikutus liikevaihtoon oli -0,8 miljoonaa euroa ja liiketulokseen -0,2 miljoonaa euroa. Tällä tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy, kun tytäryhtiöiden puntamääräinen liikevaihto konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

Toimintaympäristö

Terveellinen ja vastuullisesti tuotettu ruoka kiinnostaa kuluttajia kaikilla Raision markkina-alueilla. Kuluttajia ohjaavia megatrendejä ovat terveellisyys, hyvinvointi ja jaksaminen, sydänterveys, vatsan hyvinvointi, kasvipohjaiset raaka-aineet sekä luonnollisuus ja aitous.

Suomessa kilpailu terveellisissä, kasvipohjaisissa elintarvikkeissa kiristyy tarjonnan laajentuessa. Levitemyynnin lievän laskun jatkuminen Euroopassa näkyy myös kolesterolia alentavien terveysvaikutteisten elintarvikkeiden myynnin laskuna Isossa-Britanniassa. Monilla Euroopan markkinoilla jatkui edullisten hintojen kauppaketjujen markkina-osuuden kasvu.

Suomessa kasvavan välipalasyömisen rinnalla myös ruokailun ja yhdessä syömisen merkitys kasvaa. Kiireisessä arjessa aterioidelta ja välipaloilta odotetaan helppokäyttöisyyttä. Luotettavat brändit ja luonnollisista raaka-aineista valmistetut tuotteet ovat kuluttajien suosiossa.

Liiketoimintakatsaukset huhti-kesäkuulta, jatkuvat toiminnot

Pohjois- ja Itä-Eurooppa

Pohjois- ja Itä-Euroopan markkina-alueet ovat Suomi, Puola, Venäjä, Ukraina, Ruotsi, Baltia ja Tanska. Pohjois- ja Itä-Euroopan toimintojen liikevaihto oli 22,8 (25,4) miljoonaa euroa.

Suomen toimintojen liikevaihto jäi hieman vertailukaudesta. Päivittäistavarakaupan myynti oli vertailukauden tasolla, mutta myynti teollisuusasiakkaille ja HoReCa-sektorille jäi vertailukaudesta. Benecol-tuotteiden ja Torino-pastojen myynnin kasvu jatkui vahvana. Elovena-tuotteiden myynti jäi hieman vertailukaudesta, vaikka Elovena-uutuustuotteiden myynti vastasi tavoitteita. Katsauskaudella Raisio toi markkinoille Benecol-välipalapatukat, Torino kaura-kasvispastat sekä uusia makuja Elovena- ja Nalle-välipalakekseihiin. Raisio jatkaa tavoitteensa mukaisesti laajentumista uusiin tuotekategorioihin ja tuo syksyllä markkinoille mm. osaksi aterioita sopivia uusia kasvipohjaisia vaihtoehtoja.

Raision päätuotteita Venäjällä ja Ukrainassa ovat Suomessa valmistetut Nordic-hiutaleet. Raision liikevaihto Ukrainassa kasvoi. Venäjän liikevaihto oli paikallisessa valuutassa lähes vertailukauden tasolla, mutta jäi negatiivisten valuuttamuutosten takia euroina merkittävästi vertailukautta pienemmäksi. Hiutalemyynnin volyymi kääntyi hienoiseen kasvuun, mutta myyntihinnat olivat edelleen selvästi vertailukautta matalammat. Raisio käynnistää toimenpiteet Venäjän liiketoiminnan kääntämiseksi kasvuun ja kannattavuuden parantamiseksi hinnankorotuksilla ja lanseeraamalla uutuustuotteita.

Puolassa liikevaihto jäi merkittävästi vertailukaudesta ja liiketoiminta oli tappiollista. Raisio on käynnistänyt toimenpiteet liiketoiminnan tervehdyttämiseksi ja kannattavuuden parantamiseksi tavoitteellisella, mutta realistisella aikataululla. Puolan liiketoiminta keskittyy lähitulevaisuudessa Benecol-vähittäiskauppatuotteiden myyntiin ja organisaatio on uudistettu tukemaan tätä linjausta. Myös kulurakennetta uudistetaan.

Länsi-Eurooppa

Länsi-Euroopan liiketoiminnan markkina-alueet ovat Iso-Britannia, Irlanti ja Belgia. Länsi-Euroopan toimintojen liikevaihto oli 16,7 (17,1) miljoonaa euroa. Liikevaihdon lasku johtui pääasiassa vertailukautta heikommasta myynnistä Belgiassa ja Irlannissa. Myynti Isossa-Britanniassa ilman valuuttakonversiota euroiksi oli vertailukauden tasolla.

Isossa-Britanniassa Benecol-levitteiden myynti kasvoi, tehojuomien myynti oli vertailukauden tasolla ja jogurttien myynti laski. Benecol säilytti vahvan markkinajohtajuutensa kolesterolia alentavissa tehojuomissa ja vahvasti asemaansa levitteissä. Uuden kreikkalaistyyppisen Benecol-jogurtin lanseerausta tuettiin mittavalla mainoskampanjalla. Toisen uutuuden, Benecol-välipalapatukan, lanseeraustoimenpiteet alkavat katsauskauden jälkeen heinäkuussa.

Irlannissa Benecol-tuotteiden myynti oli lähes vertailukauden tasolla ja parani selvästi vuoden 2018 heikosta ensimmäisestä neljänneksestä. Myös Irlannissa Raisio panosti vahvasti Benecol-tuotteiden markkinointiin. Yhteistyö pitkäaikaisen Benecol-tuotteiden jakelijan kanssa Irlannissa päättyi syyskuussa 2018, minkä myötä Raision oma organisaatio ottaa vastuun myös myynnistä. Raision tavoitteena on liiketoiminnan orgaaninen kasvu Benecol-brändin ja -valikoiman kehittämisellä sekä aktiivisella myyntityöllä.

Belgiassa Benecol-tuotteiden myynti jäi merkittävästi vertailukaudesta. Raisio on käynnistänyt toimenpiteet tilanteen ratkaisemiseksi.

Muu maailma

Muu maailma -liiketoiminta sisältää Benecol-tuotteiden ainesosan, kasvistanoliesterin, toimitukset Raision omilla markkinoilla myytävien kuluttajatuotteiden valmistukseen sekä myynnin lisenssi-partnereille ja Raision elintarvikeviennin muille kuin yhtiön omille päämarkkina-alueille.

Muu maailma -liiketoiminnan liikevaihto oli 8,3 (9,1) miljoonaa euroa. Benecol-tuotteiden ainesosan toimitukset Raision omilla markkina-alueilla myytävien kuluttajatuotteiden valmistukseen kasvoivat. Raision omilla markkina-alueillaan myymien Benecol-kuluttajatuotteiden liikevaihto Ison-Britanniassa, Irlannissa ja Belgiassa raportoidaan Länsi-Euroopan luvuissa, myynti Suomessa ja Puolassa raportoidaan Pohjois- ja Itä-Euroopan luvuissa ja myynti Hongkongissa osana Muu maailma -liiketoiminnan myyntiä.

Lisenssipartnerit vastaavat Benecol-kuluttajatuotteiden valmistuksesta, myynnistä ja markkinoinnista muilla kuin Raision omilla markkina-alueilla. Kasvistanoliesterin myynti suurimman eli EMEA-markkina-alueen lisenssi-partnereille oli vertailukauden tasolla. Myynti lisenssi-partnereille Aasiassa ja Amerikassa pieneni yli puolella ja heikensi liiketoiminnan kannattavuutta merkittävästi. Liiketoiminnalle on ominaista toimitusten jaksottumiset eri vuosineljänneksille. Raisio tulee osana strategiatyötään arvioimaan nykyisen lisensointimallin toimivuutta eri markkina-alueilla.

Raisio ja K-ryhmä aloittivat yhteistyön, jonka myötä kiinalaisilla kuluttajilla on ensi kertaa mahdollisuus ostaa Elovena-välipalakeksejä ja -pikapuuroja verkkokaupasta.

RAISIOAQUA-YKSIKKÖ

Raisioaqua-yksikköön kuuluvat kalanrehut. Naudanrehut raportoidaan lopetettuna toimintona.

Raisioaqua-yksikön keskeiset tunnusluvut, jatkuvat toiminnot

	4-6/2018	4-6/2017	1-6/2018	1-6/2017	2017
	Jatkuvat	Jatkuvat	Jatkuvat	Jatkuvat	Jatkuvat
Liikevaihto, M€	11,7	9,4	13,0	10,7	31,8
Vertailukelpoinen liiketulos, M€	0,3	1,1	-0,7	0,3	2,4
Vertailukelpoinen liiketulos, %	2,4	11,6	-5,4	3,2	7,5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, M€	-	-	-	-	-
Liiketulos, M€	0,3	1,1	-0,7	0,3	2,4
Liiketulos, %	2,4	11,6	-5,4	3,2	7,5
Investoinnit, M€	0,8	1,4	1,0	2,0	3,0
Nettovarallisuus, M€	8,8	9,3	8,8	9,3	8,5

Taloudellinen katsaus huhti-kesäkuulta

Raisioaquan liikevaihto oli 11,7 (9,4) miljoonaa. Kalanrehujen myynti kotimaahan ja vientiin kasvoi merkittävästi.

Raisioaquan liiketulos oli 0,3 (1,1) miljoonaa euroa, mikä on 2,4 (11,6) prosenttia liikevaihdosta. Liiketulosta pienensi -0,5 miljoonan euron kulukirjaus, joka liittyy kalanrehuun, jonka valmistuksessa käytetty soijatuote sisälsi muuntogeenistä soijaa eikä siten täyttänyt eri tahojen laatukriteereitä. Raisioaquan kalanrehuissaan käyttämän soijatuotteen valmistaja on suomalainen tavaran-toimittajamme, joka vastaa siitä, että tuote on sopimuksen mukainen. Jatkamme tapauksen selvittämistä yhdessä toimittajamme ja Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran sekä vakuutusyhtiöiden kanssa. Liiketulosta pienensivät myös vertailukautta suuremmat kehitys- ja markkinointikulut.

Taloudellinen katsaus tammi-kesäkuulta

Raisioaquan liikevaihto oli 13,0 (10,7) miljoonaa. Suomen osuus liikevaihdosta oli yli 30 prosenttia, Venäjän noin 65 prosenttia ja muiden markkinoiden selvästi alle 5 prosenttia.

Raisioaquan liiketulos oli -0,7 (0,3) miljoonaa euroa, mikä on -5,4 (3,2) prosenttia liikevaihdosta.

Toimintaympäristö

Suomessa kalanrehujen toimintaympäristö on vakiintunut. Kotimaisen kalan kysyntä kasvaa, mutta uusia kalankasvatuslupia ja lupia nykyisten kiintiöiden kasvattamiseen on toistaiseksi myönnetty niukasti. Ympäristöystävällisten Raisioaquan Baltic Blend -rehujen ansiosta kasvattajilla on yhä uskoa myönteisiin lupaprosesseihin. Luoteis-Venäjällä, Baltiassa ja Ruotsissa on innovatiivisilla rehuvalmistajilla mahdollisuuksia kasvattaa liiketoimintaansa.

Benella-kalan kysyntä on kasvanut ravintoloiden otettua sen valikoimiinsa. Benella-kalan sopimus-tuottajat ovat muuttaneet tuotantokykliään niin, että etenkin kirjolohta on saatavissa ympäri vuoden ilman katkoja.

Katsauskauden jälkeen heinäkuussa alkanut hellejakso nosti vesien lämpötilat kotimaassa ja Luoteis-Venäjällä niin korkeiksi, että kalojen kasvuolosuhteet ovat heikentyneet merkittävästi.

Liiketoimintakatsaus

Raisioaqua vahvisti markkina-asemaansa kotimaassa ja Luoteis-Venäjällä. Kalanrehujen myyntikausi aloitettiin hyvissä ajoin keväällä ja siten varmistettiin rehujen toimitusvarmuus kalan kasvukauden käynnistyessä.

Osassa Raisioaquan ajalla 11.6. - 10.7.2018 valmistamissa ja toimittamissa kalanrehuissa löytyi Venäjän viranomaisten katsauskauden jälkeen heinäkuussa 2018 rajatarkastuksissa tekemissä analyyseissä muuntogeenistä soijaa. Venäjän rajaviranomaisten testeissä raja-arvot ylittyivät 7 rekassa, mutta samana ajanjaksona yli 140 rekkaa oli kaikilta osin laatukriteerien mukaista rehua ja rekat ylittivät Venäjän rajan. Muuntogeenistä ainesta oli todettu pitoisuuksina, jotka ylittävät EU-lainsäädännön mukaisen merkintärajan ja Venäjän lainsäädännön mukaisen rajan. Raisioagron kalanrehuissaan käyttämän soijatuotteen oli toimittanut suomalainen tavaran-toimittajamme, joka vastaa siitä, että tuote on sopimuksen mukainen.

Kokonaistilanteen kartoittamiseksi Raisioagro teki tiivistä yhteistyötä Eviran kanssa sekä lähetti lukuisia näytteitä raaka-aineista ja kalanrehuista ulkopuolisiin laboratorioihin muuntogeenisen aineksen testausta varten. Testitulosten myötä laatukriteereiden mukaiset erät on vapautettu myyntiin ja toimitukset asiakkaille jatkuvat. Raisio ei linjauksensa mukaisesti käytä gmo-soijaa rehuissaan. Kyseessä on erityinen poikkeustilanne, joka ei muuta Raision noudattamaa gmo-linjausta.

LOPETETUT TOIMINNOT, naudanrehuliiketoiminta

Raisio julkisti 4.5.2018 allekirjoittaneensa sopimuksen naudanrehuliiketoimintansa myynnistä Lantmännen Agro Oy:lle. Naudanrehuliiketoiminta raportoidaan lopetettuna toimintona, eikä se sisälly puolivuosisikatsauksessa konsernin jatkuvien toimintojen lukuihin. Vuoden 2017 vertailutiedot on oikaistu tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja tunnuslukujen osalta.

Yrityskauppa on ehdollinen kilpailuviranomaisen hyväksynnälle. Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) päätti 23.7.2018 siirtää yrityskauppailmoituksen jatkokäsittelyyn. Kyseessä on kilpailuviranomaisen normaali toimenpide. KKV voi jatkokäsittelyssä hyväksyä yrityskaupan sellaisenaan, määrätä ehtoja sen hyväksymiselle tai esittää markkinaoikeudelle, että yrityskauppa kielletään. Kilpailulain mukaan jatkokäsittely kestää enintään kolme kuukautta. Raisio arvioi liiketoiminnan siirtyvän alkuperäisestä arviostaan poiketen uudelle omistajalle loka-marraskuussa 2018.

Yritysjärjestelyn velaton kauppahinta on 34 miljoonaa euroa ja se toteutetaan osakekauppana. Raision myymään naudanrehuliiketoimintaan kuuluvat tuotantolaitokset Ylivieskassa ja Kouvolassa sekä brändit, joista tunnetuimpia ovat Maituri ja Melli. Myös Raisioagron Benemilk-lisenssi siirtyy ostajalle. Naudanrehuliiketoiminnan palveluksessa olevat 76 henkilöä siirtyvät Lantmännen Agron palvelukseen vanhoina työntekijöinä. Kaupan toteutumisen jälkeen Raisio jatkaa toistaiseksi rehuviljojen toimittamista Lantmännen Agrolle.

Taloudellinen katsaus huhti-kesäkuulta

Huhti-kesäkuussa liikevaihto oli 18,5 (18,9) miljoonaa. Raisio jatkoi aktiivista asiakastyötä ja maitotilojen monipuolisiin tarpeisiin vastaavan tuotevalikoiman kehittämistä.

Vertailukelpoinen liiketulos oli 1,2 (0,1) miljoonaa euroa ja liiketulos oli 0,8 (0,1) miljoonaa euroa. Liiketulosta paransi rehujen hyvä kysyntä, raaka-aineiden hinnan muutoksia vastaava hinnoittelu sekä aikaisempaa vakaampi markkinatilanne. Myytävänä olevasta liiketoiminnasta ei tehdä poistoja.

Taloudellinen katsaus tammi-kesäkuulta

Tammi-kesäkuussa liikevaihto oli 36,5 (36,4) miljoonaa.

Vertailukelpoinen liiketulos oli 2,3 (0,6) miljoonaa euroa ja liiketulos oli 2,2 (0,6) miljoonaa euroa.

Toimintaympäristö

Suomen naudanrehujen kokonaismarkkinat ovat vakaat. Maidontuotannon rakennemuutoksen jatkuminen näkyy maitotilojen määrän vähenemisenä, jatkavien tilojen tilakoon kasvuna, lypsyrobottilojen määrän kasvuna ja tilojen yhä ammattimaisempana toimintana.

Katsauskaudella Suomen merkittävin meijeri laski maidosta maksettavaa tuottajahintaa, mikä heijastuu maitotilojen kannattavuuteen. Tilojen taloudellisen tilanteen kiristyminen lisää rehutoimittajien kilpailutusta ja mahdollisesti johtaa siirtymiseen edullisempien rehujen käyttöön.

Vuoden 2019 alussa Suomessa tulee voimaan maidon pitoisuushinnoittelun muutos, mikä lisää maidon pitoisuuksia nostavien ruokintaratkaisujen kysyntää. Maitomarkkinoiden kehitys Euroopassa vaikuttaa maidosta maksettavaan hintaan myös Suomessa.

Liiketoimintakatsaus

Rehujen hyvä kysyntä näkyi erityisesti Maituri-lisäarvorehujen myynnin kasvuna. Benemilk-rehujen myynti laski, mutta niillä on vakiintunut markkina-osuus Suomessa. Benemilk-rehuja käyttävät tilat ovat tyytyväisiä saamaansa lisäarvoon. Tuotostutka hyödyntää Raisioagron vahvaa ruokintaosaamista ja maitotilat saavat lisäarvoa tuottamaansa dataa analysoivilla ratkaisuilla ja ruokinnan optimoimalla. Tuotostutka-palveluun kehitettiin uusia ominaisuuksia.

Naudanrehujen myynti Luoteis-Venäjälle kasvoi merkittävästi. Myydyimmät tuotteet olivat Melli-kivennäisiä ja Herkku-kasvatusrehuja.

Katsauskaudella lanseerattiin uusi rehujen pitoisuuskonsepti. Uutuusrehut on kehitetty erityisesti ensi vuoden vaihteessa voimaan tulevaan maitotuotoksen pitoisuuksien hinnoittelun muutokseen. Uutuusrehuilla erityisesti maidon rasvapitoisuus nousee.

HENKILÖSTÖ JA JOHTO

Raisio-konsernin jatkuvien toimintojen palveluksessa työskenteli kesäkuun lopussa 348 (356) henkilöä. Henkilöstöstä 23 (23) prosenttia työskenteli muualla kuin Suomessa. Terveelliset elintarvikkeet -yksikössä työskenteli 262 (259) henkilöä, Raisioaquassa 32 (30) ja Muissa toiminnoissa 54 (68) henkilöä. Katsauskauden luvut sisältävät myös kesätyöntekijät. Lopetettuna toimintona raportoitavan naudanrehuliiketoiminnan palveluksessa työskenteli 76 (76) henkilöä.

Raisio julkisti 4.5.2018 myyvänsä naudanrehuliiketoimintansa. Sen jälkeen Raisio päätti avoinna olleet yt-neuvottelut Raisioagron kiinteästi liittyvien tehtävien osalta. Naudanrehuliiketoiminnan kaupan toteutumisen jälkeen Lantmännen Agro ostaa Raisiolta tukipalveluja, minkä johdosta henkilöstön vähennystarve avoinna olleiden toimintojen osalta jäi vähäiseksi.

Terveelliset elintarvikkeet -yksikön kaupallinen johtaja

Iiro Wester on nimitetty 5.6.2018 Raision Terveelliset elintarvikkeet -yksikön kaupalliseksi johtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäseneksi. Hän aloittaa tehtävässään syyskuun alussa 2018. Iiro Westerillä on yli kahdenkymmenen vuoden monipuolinen kokemus elintarvikealasta ja kansainvälisestä liiketoiminnasta. Hänen tärkein tehtävänsä on Terveelliset elintarvikkeet -yksikön johtaminen ja kannattavan kasvun edistäminen niin Suomessa kuin ulkomailla.

OSAKKEET JA OMISTAJAT

Raisio Oyj:n vaihto-osakkeita vaihdettiin NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä tammi-kesäkuussa 19,4 (20,1) miljoonaa kappaletta. Vaihdon arvo oli 76,9 (71,0) miljoonaa euroa ja keskimurssi 3,96 (3,52) euroa. Viimeinen kaupantekokurssi 30.6.2018 oli 3,64 euroa.

Kantaosakkeita vaihdettiin tammi-kesäkuussa 0,8 (0,5) miljoonaa kappaletta. Vaihdon arvo oli 3,2 (1,9) miljoonaa euroa ja keskimurssi 3,90 (3,55) euroa. Viimeinen kaupantekokurssi 30.6.2018 oli 3,60 euroa.

Yhtiöllä oli 30.6.2018 yhteensä 36 719 (31.12.2017: 38 532) rekisteröityä osakasta. Ulkomaalaisten omistuksessa koko osakekannasta oli 23,6 (31.12.2017: 21,9) prosenttia.

Raisio Oyj:n osakkeiden markkina-arvo oli kesäkuun lopussa 599,2 (31.12.2017: 634,2) miljoonaa euroa ja ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita 570,8 (31.12.2017: 604,1) miljoonaa euroa.

Katsauskauden aikana on 411 538 kappaletta kantaosakkeita muunnettu vaihto-osakkeiksi.

Yhtiön liikkeeseen laskemien vaihto-osakkeiden määrä oli katsauskauden lopussa 133 056 931 kappaletta ja kantaosakkeiden määrä 32 092 099 kappaletta. Osakekanta tuotti 774 898 911 ääntä.

Katsauskauden aikana on luovutettu 4705 kappaletta vaihto-osakkeita hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille osana tehtävien hoitamisesta suoritettavaa palkkiota yhtiökokouksen 2018 tekemän päätöksen perusteella.

Raisio Oyj:n hallussa oli katsauskauden päättyessä 7 602 356 vaihto-osaketta ja 212 696 kantaosaketta, jotka on hankittu vuosina 2005 - 2012 yhtiökokoukselta saatujen valtuuksien nojalla ja saatu tytäryhteisön sulautumisessa elokuussa 2014 tai ovat siirtyneet yhtiölle, koska oikeus sulautumisvastikkeeseen on vanhentunut. Raisio Oyj:n hallussa olevien vaihto-osakkeiden määrä on 5,7 prosenttia vaihto-osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä ja kantaosakkeiden vastaavasti 0,7 prosenttia. Yhteensä näiden omistus vastaa 4,7 prosenttia koko osakekannasta ja 1,5 prosenttia sen tuottamasta äänimäärästä. Muilla konserniin kuuluvilla yhtiöillä ei ole Raisio Oyj:n osakkeita. Yhtiölle tai sen tytäryhteisölle kuuluvalla osakkeella ei voi osallistua yhtiökokoukseen.

Raisio Oyj:llä ja sen tytäryhteisöillä ei ole eikä katsauskauden aikana ole ollut pantiksi otettuja omia osakkeita.

Raisio Oyj:n Tutkimussäätiö s.r. omistaa 150 510 kappaletta kantaosakkeita, mikä on 0,47 prosenttia kantaosakkeista ja niiden tuottamista äänistä ja vastaavasti 0,09 prosenttia koko osakekannasta ja 0,39 prosenttia sen tuottamasta äänimäärästä.

Hallituksella on valtuus päättää enintään 5 000 000 vaihto- ja 1 250 000 kantaosakkeen hankkimisesta yhtiölle ja/tai pantiksi ottamisesta. Valtuutus on voimassa 30.4.2019 asti. Samoin hallituksella on valtuus päättää osakeanneista luovuttamalla yhtiön hallussa olevia vaihto-osakkeita enintään 14 000 000 kappaletta ja kanta-osakkeita enintään 1 460 000 kappaletta sekä antamalla yhteensä enintään 20 000 000 uutta vaihto-osaketta. Osakeantivaltuutus on voimassa 30.4.2019 asti. Valtuutuksia ei toistaiseksi ole käytetty ja niiden molempien yksityiskohdat käyvät ilmi 12.2.2018 annetusta pörssitiedotteesta.

Yhtiökokouksen vuonna 2017 myöntämät omien osakkeiden hankkimisvaltuutus ja osakeantivaltuutus ovat lakanneet 21.3.2018.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Raisio Oyj:n yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. - 31.12.2017 ja myönsi hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille sekä toimitusjohtajille vastuuvapauden.

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti 0,17 euron osingon maksamisesta jokaiselta kanta- ja vaihto-osakkeelta. Osinko maksettiin 5.4.2018 osakkeenomistajalle, joka täsmäytyspäivänä 23.3.2018 oli merkitty omistajaluetteloon; ei kuitenkaan niille osakkeille, jotka tuolloin olivat yhtiön hallussa.

Hallituksen jäsenmääräksi vahvistettiin viisi ja hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Erkki Haavisto, Ilkka Mäkelä, Leena Niemistö ja Ann-Christine Sundell sekä uutena jäsenenä Kari Kauniskangas; kaikki päättyneestä yhtiökokouksesta alkaneeksi toimikaudeksi. Järjestäytymiskokouksessaan hallitus valitsi puheenjohtajakseen Ilkka Mäkelän ja varapuheenjohtajakseen Kari Kauniskankaan.

Yhtiökokouksen päätöksistä on julkaistu pörssitiedote 21.3.2018, minkä lisäksi päätöksiä on selostettu tammikuu-maaliskuu 2018 osavuositarkastuksessa.

SUUNNATTU OSAKEANTI

Raisio Oyj:n hallitus päätti joulukuussa 2014 konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä ansaintajaksolle, joka alkoi 1.1.2015 ja päättyi 31.12.2017.

Hallitus hyväksyi 15.3.2018 osakepalkkiojärjestelmästä suoritettavat palkkiot sekä osakepalkkiojärjestelmästä osakkeina suoritettavan osuuden siirtämiseksi avainhenkilöille päätti toteuttaa suunnatun maksuttoman osakeannin yhtiökokouksen 23.3.2017 hallitukselle myöntämän valtuuden nojalla.

Osakeannissa luovutettiin vastikkeetta 10 266 kappaletta yhtiön hallussa olevia Raisio Oyj:n vaihto-osakkeita osakepalkkiojärjestelmän piirissä oleville avainhenkilöille poiketen osakkeenomistajien etuoikeudesta osakemerkintään. Luovutetut 10 266 vaihto-osaketta vastaavat 0,006 prosenttia Raisio Oyj:n kaikista osakkeista ja 0,001 prosenttia kaikista äänistä.

Osakkeenomistajien etuoikeudesta poikkeamiselle suunnatussa maksuttomassa osakeannissa yhtiön hallussa olevia omia osakkeita luovuttamalla on yhtiön kannalta ja sen kaikkien osakkeenomistajien etu huomioon ottaen erityisen painava taloudellinen syy, koska osakepalkkiojärjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön suoran osakeomistuksen kautta. Suora osakeomistus on omiaan edelleen sitouttamaan avainhenkilöitä yhtiöön sekä vahvistamaan yhtiön omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteiden ja intressien samansuuntaisuutta.

Osakkeet on luovutettu avainhenkilöille 11.4.2018. Oikeus osinkoon ja muut osakkeenomistajan oikeudet alkavat sinä päivänä, jona osakkeet on kirjattu avainhenkilön arvo-osuustilille.

Raisio Oyj:n hallitus suosittaa, että osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluvat avainhenkilöt omistaisivat merkittävän osan kaikista järjestelmän perusteella saamistaan osakkeista niin kauan, kunnes heidän osakeomistustensa arvo vastaa heidän puolen vuoden bruttopalkkaansa.

MUUTOKSET KONSERNIRAKENTEESSA

Raisio Oyj:n tytäryhtiö Raisio Finance NV purettiin 27.3.2018.

LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Kansainvälisenä elintarviketeollisuuden toimijana Raision toimintaan vaikuttavat talouden yleinen kehitys sekä kulutuskysyntä. Raisio arvioi päivittäistavaramarkkinoiden pysyvän edelleen varsin vakaina verrattuna muihin toimialoihin. Vähittäiskaupan muutos ja kiristyvä kilpailu ovat haaste myös elintarviketeollisuudelle niin myyntihintojen kuin -ehtojen kautta kaikilla Raision päämarkkina-alueilla.

Raision päämarkkina-alueilla talouden arvioidaan kasvavan vuonna 2018, mutta eri maissa talouden ennakoitu kehitys vaihtelee. Suomessa talouden ennustetaan jatkuvan vahvana vuonna 2018. Isossa-Britanniassa brexitistä johtuva epävarmuus heikentää kasvunäkymiä ja aiheuttaa muun muassa vaihtelua punnan ulkoiseen arvoon.

Valuuttakurssien muutokset vaikuttavat merkittävästi Raision liikevaihtoon ja -tulokseen suoraan ja välillisesti. Konsernin merkittävimmät operatiiviset valuutariskit muodostuvat euron, Ison-Britannian punnan, Yhdysvaltojen dollarin, Sveitsin frangin sekä Venäjän ruplan keskinäisten kurssien muutoksista. Euron, punnan, dollarin ja frangin ulkoisten arvojen vaihtelut vaikuttavat Raision ulkomaisten ja kotimaisten tytäryhtiöiden tulokseen pääasiassa Benecol-liiketoiminnan ostojen myötä.

Venäjän ruplan ulkoisen arvon vaihtelu puolestaan vaikuttaa rehujen sekä hiutaletuotteiden vientiin ja saattaa vaikuttaa myös tuotantolaitosten käyttöasteeseen Suomessa. Raision raportoituun liikevaihtoon ja -tulokseen vaikuttavat lisäksi valuuttakonversiot. Erityisesti punnan arvon vaihtelu valuuttakonversion myötä on merkittävä, sillä huomattava osa konsernin liikevaihdosta ja -tuloksesta kertyy Isov-Britanniassa sijaitsevista tytäryhtiöistä.

Maatalouspohjaisten raaka-aineiden saatavuus ja hinta ovat Raision liiketoiminnoille merkittävä haaste. Ilmastun lämpeneminen ja muut poikkeukselliset sään ääri-ilmiöt vaikuttavat nopeasti näiden hyödykkeiden sato-odotuksiin, tarjontaan, kysyntään ja hintaan. Muutokset myös muiden keskeisten raaka-aineiden, kuten sterolien ja soijatuotteiden, tarjonnassa, kysynnässä, laadussa ja hinnassa ovat mahdollisia ja luovat Raisiolle lähiajan riskejä.

Varautuminen ja sopeutuminen brexitiin on Raision liiketoimintojen keskeinen haaste myös vuonna 2018 ja esimerkiksi Benecol-liiketoiminnassa tämä saattaa johtaa muutoksiin alihankintajärjestelyissä. Kansainvälinen raaka-aineketju ja kuluttajatuotteiden valmistuttaminen alihankkijoilla altistavat erityisesti Benecol-liiketoiminnan saatavuus-, hinta- ja valuuttariskeille.

Liiketoimintansa kasvun ja kannattavuuden varmistamiseksi Raisio saattaa toteuttaa yritysjärjestelyjä, merkittäviä investointeja sekä rationalisointihankkeita, jotka saattavat aiheuttaa merkittäviä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Raisio sai Venäjän viranomaisilta tiedon kalanrehujen viennin keskeytyksestä 4.8.2018 alkaen. Rajan sulkeminen liittyy tapaukseen, jossa Venäjän viranomaisten rajatarkastuksissa tekemissä analyyseissä löytyi raja-arvot ylittävä määrä muuntogeenistä soijaa. Soijatuotteen oli toimittanut Raision raaka-ainetoimittaja, joka vastaa siitä, että tuote on sopimuksen mukainen. Raisio jatkaa tapauksen selvittämistä yhdessä viranomaisten kanssa.

Katsauskauden jälkeen heinäkuussa alkanut hellejakso nosti vesien lämpötilat kotimaassa ja Luoteis-Venäjällä niin korkeiksi, että kalojen kasvuolosuhteet ovat heikentyneet merkittävästi. Tällä voi olla vaikutusta Raisioaquan kalanrehujen kysyntään loppuvuoden aikana.

Raision talousjohtaja Antti Elevuori irtisanoutui tehtävästään 2.8.2018. Hän jatkaa tehtävässään siihen asti, kunnes siirtyy marraskuun 2018 alussa uuden työnantajan palvelukseen. Raisio käynnisti välittömästi uuden talousjohtajan hakuprosessin.

Raision kaupungin vesiputkistoissa tapahtui 30.7.2018 putkirikko, joka on korjattu. Veden keittokehotus päättyi 6.8.2018. Raision tehdasalueen elintarviketuotannon käynnistettiin vasta, kun veden keittokehotus poistettiin. Raisio-konsernille on aiheutunut tuotannon keskeytyksestä toimitusvaikeuksia.

Vuoden 2018 viljasato tulee satoennusteiden mukaan jäämään huomattavasti keskimääräistä pienemmäksi johtuen poikkeuksellisesta kuivuudesta. Tarkat tiedot sadon laadusta ja määrästä selviävät puintien yhteydessä.

NÄKYMÄT

Raisio julkisti 4.5.2018 allekirjoittaneensa sopimuksen naudanhuliiketoimintansa myynnistä Lantmännen Agrolle. Liiketoiminnan arvioidaan siirtyvän uudelle omistajalle loka-marraskuussa 2018. Liiketoiminnan myynnin johdosta Raisio käsittelee naudanhuliiketoiminnan lopetettuna toimintona ja tarkentaa konsernin jatkuvien toimintojen liikevaihtoennustetta. Naudanhuliiketoiminnan siirtyminen lopetettuihin toimintoihin nostaa hieman jatkuvien liiketoimintojen suhteellista kannattavuutta.

Raision tarkennettu näkymä vuodelle 2018

Raisio arvioi konsernin jatkuvien toimintojen liikevaihdon olevan noin 230 miljoonaa euroa. Konsernin jatkuvien toimintojen vertailukelpoisen liiketuloksen yhtiö arvioi olevan noin 12 prosenttia liikevaihdosta. Valuuttakursseilla on edelleen merkittävä vaikutus Raision liikevaihtoon ja -tulokseen.

Raision jatkuvien toimintojen liikevaihto muodostuu elintarvikkeiden ja kalanrehujen myynnin lisäksi raaka-aineiden, kuten viljojen, viennistä. Raisio on tunnistanut ongelmakohtat ja aloittanut korjaavien toimenpiteiden toteuttamisen markkinoilla, joilla alkuvuoden liikevaihdon kehitys ei vastannut odotuksia.

Raision tärkein strateginen tavoite on Terveelliset elintarvikkeet -yksikön kasvu orgaanisesti ja yritysostoin. Raisio on toteuttamiensa rakenteellisten uudistusten myötä suunnannut kaikki resurssit tukemaan uuden Terveelliset elintarvikkeet -yksikön keskipitkän aikavälin orgaanista kasvua. Raisio hakee kasvua myös ydinliiketoimintaansa sopivilla yritysostoilla, jotka Raision vahva tase ja nettovelattomuus mahdollistavat.

Raision aikaisempi näkymä 26.4.2018

Raisio arvioi konsernin jatkuvien toimintojen liikevaihdon olevan noin vuoden 2017 tasolla. Konsernin jatkuvien toimintojen vertailukelpoisen liiketuloksen yhtiö arvioi olevan yli 10 prosenttia liikevaihdosta. Valuuttakursseilla on edelleen merkittävä vaikutus Raision liikevaihtoon ja -tulokseen.

Raision liikevaihto muodostuu elintarvikkeiden ja rehujen myynnin lisäksi raaka-aineiden, kuten viljojen, viennistä. Raisio on tunnistanut ongelmakohtat ja aloittanut korjaavien toimenpiteiden toteuttamisen markkinoilla, joilla alkuvuoden liikevaihdon kehitys ei vastannut odotuksia.

Raision tärkein strateginen tavoite on Terveelliset elintarvikkeet -yksikön kasvu orgaanisesti ja yritysostoin. Raisio on toteuttamiensa rakenteellisten uudistusten myötä suunnannut kaikki resurssit tukemaan uuden Terveelliset elintarvikkeet -yksikön keskipitkän aikavälin orgaanista kasvua. Raisio hakee kasvua myös ydinliiketoimintaansa sopivilla yritysostoilla, jotka Raision vahva tase ja nettovelattomuus mahdollistavat.

Raisiossa 8. elokuuta 2018

Raisio Oyj:n hallitus

Lisätietoja:

toimitusjohtaja Pekka Kuusniemi, p. 050 537 3883

talousjohtaja Antti Elevuori, p. 040 560 4148

viestintä- ja IR-päällikkö Heidi Hirvonen, p. 050 567 3060

Toimitusjohtajan englanninkielinen video julkaistaan Raision nettisivuilla osoitteessa www.raisio.com.

Raisio julkistaa tammi-syyskuun osavuositarkastuksen 7.11.2018.

Puolivuositarkastusta ei ole tilintarkastettu.

Tämä tiedote sisältää tulevaisuuteen suuntautuneita lausumia, jotka perustuvat tällä hetkellä Raision ylimmän johdon tiedossa oleviin oletuksiin, suunnitelmiin ja päätöksiin. Vaikka johto uskoo, että tulevaisuuteen suuntautuneet oletukset ovat perusteltuja, mitään varmuutta ei ole siitä, että kyseiset oletukset osoittautuvat oikeiksi. Tämän vuoksi toteuma voi erota merkittävästi tulevaisuuteen suuntautuneisiin lausumiin sisältyneistä oletuksista ja suunnitelmista johtuen mm. ennakoimattomista muutoksista markkinoilla, kilpailuolosuhteissa, globaalissa taloudessa sekä laeissa ja säädöksissä.

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄ JA LIITETIEDOT
KONSERNIN TULOSLASKELMA (M€)

	1-6/2018			1-6/2017			2017		
	Jat- kuvat	Lopete- tut	Yhteen- sä	Jat- kuvat	Lope- tetut	Yhteen- sä	Jatku- vat	Lope- tetut	Yhteen- sä
Liikevaihto	109,5	36,5	146,0	113,2	83,5	196,8	234,6	168,3	402,8
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-75,5	-31,1	-106,6	-75,1	-70,8	-145,8	-159,0	-142,2	-301,2
Bruttokate	34,0	5,4	39,4	38,2	12,8	50,9	75,6	26,0	101,6
Liiketoiminnan tuotot ja -kulut, netto	-23,1	-3,2	-26,3	7,9	-36,8	-28,9	-21,5	-83,4	-104,9
Liiketulos	10,9	2,2	13,1	46,1	-24,1	22,0	54,1	-57,3	-3,2
Rahoitustuotot	1,0	0,0	1,0	1,1	0,0	1,1	1,3	0,1	1,4
Rahoituskulut	-1,0	-	-1,0	-1,5	-0,3	-1,8	-2,7	-0,4	-3,1
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-	0,1	0,1	-	0,0	0,0	-	0,0	0,0
Tulos ennen veroja	10,9	2,3	13,2	45,8	-24,3	21,4	52,7	-57,6	-5,0
Tuloverot	-2,5	-0,5	-3,0	-9,0	-0,7	-9,6	-12,3	0,0	-12,4
Tilikauden tulos	8,4	1,9	10,3	36,8	-25,0	11,8	40,4	-57,7	-17,3
Jakautuminen									
Emoyrityksen omistajille	8,4	1,9	10,3	36,8	-25,0	11,8	40,4	-57,7	-17,3
Määräysvallat- tomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtai- nen tulos, €									
Laimentama- ton osake- kohtainen tulos	0,05	0,01	0,07	0,23	-0,16	0,07	0,26	-0,37	-0,11
Laimennettu osake- kohtainen tulos	0,05	0,01	0,07	0,23	-0,16	0,07	0,26	-0,37	-0,11

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA (M€)

	1-6/2018			1-6/2017			2017		
	Jatku- vat	Lopete- tut	Yhteen- sä	Jatku- vat	Lopete- tut	Yhteen- sä	Jatku- vat	Lopete- tut	Yhteen- sä
Tilikauden tulos	8,4	1,9	10,3	36,8	-25,0	11,8	40,4	-57,7	-17,3
Muut laajan tuloksen erät									
Erät, joita ei luokitella myöhemmin tulosvaikutteisiksi									
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten muutos	0,2	-	0,2	-0,1	-	-0,1	-0,2	-	-0,2
Verovaikutuksen muutos	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi									
Rahavirran suojauksen arvonmuutos	-0,1	-	-0,1	1,1	0,0	1,1	0,5	-	0,5
Ulkomaisiin yrityksiin liittyvien muuntoerojen muutos	-0,1	-	-0,1	-2,7	-1,3	-4,0	-5,2	-0,2	-5,4
Verovaikutuksen muutos	0,0	-	0,0	-0,2	0,0	-0,2	-0,1	-	-0,1
Tilikauden laaja tulos	8,3	1,9	10,2	34,8	-26,3	8,5	35,4	-57,9	-22,5
Laajan tuloksen jakautuminen:									
Emoyrityksen omistajille	8,3	1,9	10,2	34,8	-26,3	8,5	35,4	-57,9	-22,5
Määräysvallat- tomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

KONSERNIN TASE VARAT (M€)

	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	42,7	61,4	42,9
Liikearvo	46,5	121,7	46,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	34,9	81,0	50,1
Osuus osakkuus- ja yhteisryityksissä	-	0,7	0,7
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	2,2	2,2	2,2
Laskennalliset verosaamiset	2,5	4,7	2,7
Pitkäaikaiset varat yhteensä	128,9	271,7	145,0
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	36,4	52,1	30,5
Myynti- ja muut saamiset	31,3	54,5	34,6
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	18,1	6,9	2,2
Rahat ja pankkisaamiset	89,1	47,1	149,0
Lyhytaikaiset varat yhteensä	174,8	160,7	216,3
Myytavissä olevat pitkäaikaiset varat	29,3	-	-
Varat	333,0	432,4	361,3
OMA PÄÄOMA JA VELAT	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	27,8	27,8	27,8
Omat osakkeet	-19,8	-19,8	-19,8
Muu emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	240,2	286,9	256,1
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	248,2	294,8	264,0
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0	0,0
Oma pääoma yhteensä	248,2	294,8	264,0
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	5,5	8,5	5,1
Varaukset	1,1	0,2	1,1
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	11,5	34,4	23,0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	18,1	43,1	29,2
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	35,1	68,1	42,8
Varaukset	-	2,1	2,1
Johdannaissopimukset	-	1,3	0,2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	23,0	23,0	22,9
Lyhytaikaiset velat yhteensä	58,1	94,4	68,1
Myytäväinä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat	8,7	-	-
Velat yhteensä	84,8	137,5	97,2
Oma pääoma ja velat	333,0	432,4	361,3

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (M€)

	Osake- pää- oma	Yli- kurssi- ra- hasto	Vara- ra- hasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut ra- hastot	Omat osak- keet	Muun- to- erot	Kerty- neet voitto- varat	Yht.	Mää- räys- vallatto- mien omista- jien osuus	Oma pää- oma yht.
Oma pääoma 1.1.2017	27,8	2,9	88,6	8,9	-1,9	-19,8	-13,1	219,9	313,2	0,0	313,2
Tilikauden laaja tulos											
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	11,8	11,8	-	11,8
Muut laajan tuloksen erät											
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	-	-	-	-	-0,1	-	-	-	-0,1	-	-0,1
Rahavirran suojauksen arvonmuutos	-	-	-	-	1,1	-	-	-	1,1	-	1,1
Ulkomaisiin yrityksiin liittyvien muuntoerojen muutos	-	-	-	-	-	-	-4,0	-	-4,0	-	-4,0
Verovaihtuksen muutos	-	-	-	-	-0,2	-	-	-	-0,2	-	-0,2
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	-4,0	11,8	8,5	0,0	8,5
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osingot	-	-	-	-	-	-	-	-26,8	-26,8	-	-26,8
Siirto voittovaroista muihin rahastoihin	-	-	-	0,1	-	-	-	-0,1	0,0	-	0,0
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	0,0	-	-0,1	-0,1	-	-0,1
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	-27,0	-26,9	0,0	-26,9
Oma pääoma 30.6.2017	27,8	2,9	88,6	8,9	-1,2	-19,8	-17,1	204,7	294,8	0,0	294,8
Oma pääoma 1.1.2018	27,8	2,9	88,6	8,9	-1,6	-19,8	-18,5	175,8	264,0	0,0	264,0
Uuden IFRS 2-standardien vaikutus	-	-	-	-	-	-	-	0,7	0,7	-	0,7
Oikaistu avaava tase 1.1.2018	27,8	2,9	88,6	8,9	-1,6	-19,8	-18,5	176,5	264,7	0,0	264,7
Tilikauden laaja tulos											
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	10,3	10,3	-	10,3
Muut laajan tuloksen erät											
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	-	-	-	-	0,2	-	-	-	0,2	-	0,2
Rahavirran suojauksen arvonmuutos	-	-	-	-	-0,1	-	-	-	-0,1	-	-0,1
Ulkomaisiin yrityksiin liittyvien muuntoerojen muutos	-	-	-	-	-	-	-0,1	-	-0,1	-	-0,1
Verovaihtuksen muutos	-	-	-	-	0,0	-	-	-	0,0	-	0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	10,3	10,2	0,0	10,2
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osingot	-	-	-	-	-	-	-	-26,7	-26,7	-	-26,7
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-26,8	-26,7	0,0	-26,7
Oma pääoma 30.6.2018	27,8	2,9	88,6	8,9	-1,6	-19,8	-18,7	160,0	248,2	0,0	248,2

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (M€)

	1-6/2018			1-6/2017			1-12/2017		
	Jatkuvat	Lopetetut	Yht.	Jatkuvat	Lopetetut	Yht.	Jatkuvat	Lopetetut	Yht.
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA									
Tulos ennen veroja	10,9	2,3	13,2	45,8	-24,3	21,4	52,7	-57,6	-5,0
Oikaisut:									
Suunnitelman mukaiset poistot	2,8	0,4	3,3	3,0	2,4	5,4	6,3	4,9	11,1
Rahoitustuotot ja -kulut	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,6	1,4	0,3	1,7
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-	-0,1	-0,1	-	0,0	0,0	-	0,0	0,0
Muut oikaisut	-0,3	0,0	-0,3	-29,0	29,3	0,3	-20,2	67,5	47,3
Oikaisut yhteensä	2,5	0,3	2,8	-25,7	32,0	6,3	-12,5	72,6	60,2
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	13,4	2,7	16,1	20,1	7,7	27,8	40,2	15,0	55,2
Käyttöpääoman muutos									
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) vähennys (+)	-1,7	-1,1	-2,8	-1,3	-1,1	-2,4	-1,7	-0,5	-2,2
Vaihto-omaisuuden lisäys (-), vähennys (+)	-13,2	-0,2	-13,4	-7,4	-2,7	-10,1	1,1	-1,9	-0,8
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) vähennys (-)	6,0	-2,9	3,1	5,1	1,2	6,4	0,9	1,4	2,3
Käyttöpääoman muutos yhteensä	-8,9	-4,2	-13,2	-3,6	-2,6	-6,1	0,3	-0,9	-0,6
Liiketoim. rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	4,5	-1,6	2,9	16,5	5,1	21,6	40,4	14,1	54,5
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-1,0	-	-1,0	-0,9	-0,2	-1,2	-2,0	-0,4	-2,4
Saadut osingot liiketoiminnasta	0,2	0,0	0,2	0,2	-	0,2	0,2	0,0	0,2
Saadut korot ja muut rahoitustuotot liiketoiminnasta	0,3	-	0,3	0,6	0,0	0,6	0,8	0,0	0,9
Muut rahoituserät, netto	0,6	-	0,6	0,1	0,0	0,1	-0,2	-	-0,2
Maksetut välittömät verot	-4,7	-0,5	-5,2	-2,9	-0,6	-3,5	-6,0	-1,8	-7,8
Liiketoiminnan rahavirta	-0,2	-2,0	-2,2	13,5	4,3	17,8	33,3	11,8	45,1
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA									
Lisähankinta osakkuusyritysosakkeista	-	-	-	-	0,0	0,0	-	0,0	0,0
Aineellisten hyödykkeiden hankinta	-2,7	-0,3	-2,9	-7,1	-1,8	-9,0	-9,1	-5,5	-14,6
Aineettomien hyödykkeiden hankinta	-0,6	-	-0,6	-1,5	-	-1,5	-2,0	-0,1	-2,0
Luovutustulot konserniyhtiöiden osakkeista oikaistuna luovutushetken rahoilla	-	-	-	-	-	-	-	89,4	89,4
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	0,0	-	0,0	39,8	-	39,8	39,2	0,1	39,3
Investointien rahavirta	-3,2	-0,3	-3,5	31,1	-1,8	29,3	28,2	83,8	112,0
Rahavirta investointien jälkeen	-3,4	-2,3	-5,7	44,6	2,5	47,1	61,6	95,4	157,1
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA									
Muut rahoituserät, netto	0,0	-	-	0,7	-	0,7	0,8	-	0,8
Pitkäaikaisten lainojen nostot	-	-	-	-	-	-	0,0	-	0,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-11,4	-	-11,4	-31,1	-	-31,1	-42,6	-	-42,6
Emoyhtiön omistajille maksetut osingot ja muu voitonjako	-26,6	-	-26,6	-26,6	-	-26,6	-26,6	-	-26,6
Rahoituksen rahavirta	-38,0	0,0	-38,0	-57,0	0,0	-57,0	-68,4	0,0	-68,4
RAHAVAROJEN MUUTOS	-41,2	-2,3	-43,7	-12,4	2,5	-10,0	-6,8	95,4	88,7
Rahavarat tilikauden alussa	151,0			61,9			61,9		
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-0,2			0,3			0,5		
Rahavarojen käyvän arvon muutoksen vaikutus	0,0			-1,0			-0,1		
Rahavarat tilikauden lopussa	107,1			52,1			151,0		

PUOLIVUOSIKATSAUKSEN LIITETIEDOT
Laadintaperiaatteet ja lukujen esittäminen

Raisio Oyj:n puolivuosisikatsaus tammi-kesäkuulta 2018 on laadittu IAS 34, Osavuosisikatsaukset -säännösten mukaisesti ja sitä tulee lukea Raisio Oyj:n 12. helmikuuta 2018 julkistetun tilinpäätöksen 2017 kanssa. Raisio Oyj on noudattanut puolivuosisikatsauksen laadinnassa samoja laskenta-periaatteita kuin tilinpäätöksessä 2017 lukuun ottamatta 2018 voimaan tulleita Raisio Oyj:tä koskevia standardimuutoksia ja -tulkintoja.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää, että johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat arvioista.

Johdon harkintaa edellyttävissä laadintaperiaatteissa ja arvioihin sisältyvissä epävarmuustekijöissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2017 tilinpäätökseen verrattuna lukuun ottamatta arvioita, joita on tehty luokiteltaessa naudanrehuliiketoiminta lopetetuksi.

Puolivuosisikatsaus esitetään miljoonina euroina.

Uusien ja uudistettujen standardien vaikutukset

Raisio Oyj on ottanut tilikauden alussa 1.1.2018 voimaan tulleet International Accounting Standards Boardin (IASB) julkistamat uudet standardit IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista sekä muutokset standardiin IFRS 2 Osakeperusteiset maksut. IFRS 9 ja IFRS 2 standardimuutosten johdosta konsernin avaavaa tasetta 1.1.2018 on oikaistu. IFRS 15 standardilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen eikä sillä ole vaikutusta avaavaan taseeseen 1.1.2018.

Alla on esitetty standardimuutosten vaikutukset konsernin avaavaan taseeseen ja omaan pääomaan sekä laadintaperiaatteiden muutokset.

Uusien ja uudistettujen standardien vaikutukset konsernin avaavaan taseeseen (M€)

	Tase 31.12.2017	Oikaisu	Avaava tase 1.1.2018
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	-	-	2,2
Myytavissä olevat rahoitusvarat	2,2	-2,2	0,0
Yhteensä	2,2	-2,2	2,2
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma	264,0	0,7	264,7
Oma Pääoma yhteensä	264,0	0,7	264,7
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	42,8	-0,7	42,1
Yhteensä	42,8	-0,7	42,1

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

Konserni on ottanut standardin IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista käyttöön 1.1.2018 alkaen. Standardi korvasi aikaisemmat IAS 11 Pitkäaikaishankkeet ja IAS 18 Tuotot sekä niihin liittyvät tulkinnat. *Myyntituotot asiakassopimuksista - standardi* sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Standardin mukaan myyntituotot kirjataan, kun asiakas saa määräysvallan tavaraan tai palveluun.

Raisio-konsernin myynti asiakkaille on pääasiassa tuotteiden myyntiä. Konserni kirjaa myyntituotot, kun asiakas saa määräysvallan tuotteisiin. Määräysvallan katsotaan siirtyvän toimitustapa-lausekkeiden ehtojen mukaisesti yhtenä ajankohtana. Valmistumisasteen mukaisesti tuloutettavia sopimuksia Raisio-konsernissa ei ole. Myyntituotot palveluista kirjataan ajan kuluessa, kun palvelu on suoritettu. Mahdolliset muuttuvat vastikkeet kirjataan todennäköiseen määräänsä. Tuotteen tai palvelun transaktiohintaan ei sisälly merkittävää rahoituskomponenttia, sillä tuotteen tai palvelun luovutuksen ja maksun välinen aika on enintään vuoden pituinen. Raisio-konserni otti standardin käyttöön täysin takautuvasti. Standardin käyttöön otolla ei ollut olennaista vaikutusta konserni-tilinpäätökseen eikä tuloutuksen laadintaperiaatteita ole muutettu. Standardin käyttöönotolla ei ole ollut vaikutusta asiakassopimuksista kirjattavien myyntituottojen määrään ja ajoitukseen. SAP-toiminnallisuusjärjestelmään on tehty vähäisiä muutoksia IFRS 15 -standardin kirjaamis- ja esittämisvaatimusten johdosta.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

Konserni on ottanut IFRS 9 -standardin käyttöön ei-takautuvasti. Laadintaperiaatteiden muutoksen vaikutus on oikaistu avaavaan taseeseen 1.1.2018. Standardi käsittelee rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua, arvostamista sekä suojauslaskentaa.

Konsernin rahoitusvarat on luokiteltu IFRS 9 standardin käyttöönoton myötä uudelleen kolmeen eri arvostusryhmään: jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvaroihin kuuluvat rahoitusvarat, jotka on tarkoitus pitää sopimuksen loppuun asti ja joiden rahavirta muodostuu pelkästään pääomasta ja korosta. Konserni on luokitellut myynti- ja muut eräpäivään asti pidettävät saamiset jaksotettuun hankintamenoön. Aiemmin myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyneet oman pääoman ehtoiset sijoitukset on luokiteltu käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin. IFRS 9:n mukaisesti näistä sijoituksista kirjataan tulosvaikutteisesti vain osingot. Mahdollista myöhemmin tapahtuvaa myyntiä ei kirjata tulosvaikutteisesti eikä käyvän arvon rahastoon kirjattuja käyvän arvon muutoksia uudelleen luokitella tulosvaikutteisesti. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin on luokiteltu sijoitus- ja yritystodistukset, joita pidetään Raision liiketoimintamallin mukaisesti kaupankäyntitarkoituksessa ja joilla tavoitellaan pääasiassa lyhyen aikavälin tuottoa markkinahintojen muutoksesta. Rahoitusvelat on luokiteltu jaksotettuun hankintamenoön. Johdannaiset on luokiteltu joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi rahoitusvaroiksi tai -veloiksi tai mikäli niihin sovelletaan suojauslaskentaa käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattaviksi.

IFRS 9 edellyttää, että suojauslaskenta on linjassa yhtiön riskienhallintastrategian kanssa ja aiemman IAS 39 mukaisen takautuvan suojaussuhteen tehokkuustestauksen sijaan suojauksen tehokkuutta arvioidaan pääosin eteenpäin suuntautuen laadullisten kriteerien pohjalta. Raisio Oyj:n rahoitusriskien hallintapolitiikkansa mukaisesti konserni voi käyttää erilaisia johdannaisia korko- ja valuuttariskeiltä suojautumiseen.

Tällä hetkellä Raisio-konsernilla on käytössä valuuttatermiinijohdannaisia suojaamaan valuuttamääräisiä saamisia ja velkoja, että tulevia kaupallisia rahavirtoja. Tulevat valuttamääräiset erät ennustetaan kuukausittain seuraavalle vuodelle, joiden pohjalta konserni tekee valuuttajohdannais-sopimukset sekä seuraa suojien tehokkuutta. Niiden johdannais-sopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvonmuutosten tulosvaikutukset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa. Kun johdannais-sopimus solmitaan, konserni käsittelee sen erittäin todennäköisen ennakoitun liiketoimen suojausena (rahavirran suojaus). Suojauslaskenta lopetetaan mikäli suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät enää täyty, suojattava kohde kirjataan pois taseesta, suojausinstrumentti erääntyy tai se myydään tai toteutetaan tai ennakoitun liiketoimen ei odoteta toteutuvan. Konserni dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välisen suhteen sekä konsernin riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Konserni dokumentoi ja arvioi suojausta aloitettaessa ja vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä suojaussuhteiden tehokkuuden tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset. Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaisinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muun laajan tuloksen erien kautta ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa. Suojausinstrumentista omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tulosvaikutteisiksi silloin, kun suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Suojausinstrumentin voiton tai tappion tehon osuus kirjataan tuloslaskelmaan luonteensa perusteella joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin tai rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Standardin uuden arvonalentumismallin mukaan arvonalentumiset tulee kirjata odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuen, kun aikaisemmin kirjattiin arvonalentuminen silloin, kun oli näyttö saamisen arvon alentumisesta. Raisio Oyj soveltaa IFRS 9 -standardiin sisältyvää yksinkertaistettua menettelyä, jonka mukaan arvonalentumiset kirjataan määrään, joka vastaa koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia arvonalentumisia. Raisio Oyj:n soveltamassa standardin mukaisessa mallissa lasketaan keskiarvo jatkuvien liiketoimintojen edellisten kolmen vuoden luottotappioista suhteessa kutakin vuotta edeltävän tilikauden lopun saataviin. Mallia sovelletaan raportointijaksoon laskemalla sen lopun saatavista edellisen kolmen vuoden keskiarvon mukainen minimi luottotappiovaraus. Johdon harkintaa käyttäen Raisio Oyj tekee tarvittaessa edellä mainittua minimiä suuremman luottotappiovarauksen. Standardin käyttöönoton myötä konsernin arvonalentumiskirjaukset eivät tule kasvamaan merkittävästi.

Rahoitusvarojen ja velkojen luokittelu

Rahoitusvarat	IAS 39	IFRS 9
Valuuttatermiinit, suojaustarkoituksessa	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta
Muut valuuttatermiinit	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti
Yritystodistukset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti
Oman pääoman ehtoisat arvopaperit	Myytävikissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta
Myyntisaamiset ja muut saamiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameno
Rahavarat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameno
Rahoitusvelat	IAS 39	IFRS 9
Valuuttatermiinit, suojaustarkoituksessa	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta
Muut valuuttatermiinit	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti
Pankkilainat	Jaksotettuun hankintameno	Jaksotettuun hankintameno
Rahoitusleasingvelat	Jaksotettuun hankintameno	Jaksotettuun hankintameno
Ostovelat ja muut velat	Jaksotettuun hankintameno	Jaksotettuun hankintameno

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut

Konserni on ottanut standardin IFRS Osakeperusteiset maksut tulleet muutokset käyttöön 1.1.2018 alkaen. Muutokset IFRS 2:een – *Osakeperusteisesti maksettavien liiketoimien luokittelu ja arvostaminen* muutokset selventävät tietyntyyppisten järjestelyjen kirjanpitokäsittelyä. Ne koskevat kolmea osa-aluetta: käteisvaroina maksettavien maksujen arvostaminen, osakeperusteiset maksut, joista on vähennetty ennakonpidätys sekä osakeperusteisten maksujen muuttaminen käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi.

Muutoksen johdosta Raisio-konserni on uudelleen luokitellut osakepalkkiojärjestelmiensä rahana maksettavat osuudet osaksi osakkeina maksettavia osakeperusteisia maksuja. Laadintaperiaatteiden muutokset on oikaistu avaavaan taseeseen 1.1.2018. Muutos koskee seuraavia osakepalkkiojärjestelmiä: järjestelmä 2015 - 2017, järjestelmä 2016 - 2018 ja järjestelmä 2017 - 2019. Konsernin järjestelmien mahdolliset palkkiot maksetaan osittain yhtiön vaihto-osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella on tarkoitus kattaa palkkiosta avainhenkilöille aiheutuvia veroja ja veronluontoisia maksuja. Standardimuutoksella oli vähäinen vaikutus Raisio-konsernin osavuositilinpäätökseen.

Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit

IFRS 16 *Vuokrasopimukset* standardia on sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. Sen seurauksena lähes kaikki vuokrasopimukset tullaan merkitsemään käyttöomaisuuserinä taseeseen pois lukien lyhytaikaiset alle 12 kk sopimukset ja Arvoltaan vähäiset sopimukset. Operatiivisia vuokrasopimuksia ja rahoitus-leasingsopimuksia ei enää erotella. Muutos siirtää taseen ulkopuolisia vastuita taseeseen, jonka seurauksena käyttöomaisuuden ja vieraanpääoman määrät kasvavat. Vuokralle antajien soveltamaan kirjanpitokäsittelyyn ei tule merkittäviä muutoksia. Raisio-konserni on aloittanut standardin käyttöön-ottoon valmistautumisen. Konsernin taseeseen tulee kirjattavaksi uusia varoja ja velkoja, jotka ovat pääasiassa nykyisten muiden vuokrasopimusten sisältämiä maa-alueita, liikehuoneistoja ja kulkuneuvoja. Kyseisiin vuokrasopimuksiin liittyen kulujen luonne muuttuu IFRS 16:n korvataessa vuokratulon käyttöomaisuuserän poistolla ja vuokrasopimusvelasta aiheutuvalla korkokululla. Korkokulu raportoidaan osana rahoituskuluja. Muutos vaikuttaa taseeseen perustuviin tunnuslukuihin kuten velkaantumistaseseen. Standardin käyttöönotolla ei ole rahavirtavaikutusta. Raisio Oyj:n konsernitilinpäätökseen IFRS 16 -standardilla ei tule olemaan olennaista vaikutusta.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Raisio Oyj esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja kuvaamaan liiketoimintojensa taloudellista tulosta ja asemaa sekä rahavirtoja parantaakseen vertailukelpoisuutta eri kausien välillä ja lisätäkseen ymmärrystä yhtiön tuloksen muodostumisesta ja taloudellisesta asemasta.

Vaihtoehtoinen tunnusluku on johdettu IFRS tilinpäätöksestä. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-normistossa määriteltyihin tunnuslukuihin. Hallituksen toimintakertomuksessa, tilinpäätöstiedotteessa ja puoli- ja osavuositilinpäätöksessä voidaan esittää vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja laskea vaihtoehtoisia tunnuslukuja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä on tuotto tai kulu, joka syntyy kerran tai harvoin tapahtuvan asian seurauksena. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä on esitetty merkittävät yrityskauppoihin ja liiketoiminnan laajentamiseen liittyvät ulkopuolisten asiantuntijoiden kulut, liiketoiminnan uudelleenjärjestelmiseen liittyvät kulut ja omaisuuden arvonalentumisiin liittyvät kulut ja niiden mahdolliset palauttamiset.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on kirjattu tuloslaskelmaan aiheuttamisperiaatteensa mukaiseen tuotto- tai kuluryhmään.

Raisio-konserni esittää muun muassa seuraavia vaihtoehtoisia tunnuslukuja: bruttokate, liike-tulos, vertailukelpoinen liike-tulos, käyttökate, vertailukelpoinen käyttökate, tulos ennen veroja, vertailukelpoinen tulos / osake, omanpääoman tuotto %, sijoitetun pääoman tuotto %, vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto %, omavaraisuusaste %, nettovelkaantumisaste %, korollinen nettoraahoitusvelka, korollinen rahoitusvelka, liiketoiminnan rahavirta, liiketoiminnan rahavirta per osake, oma pääoma per osake, osinko per osake, osinko per tulos.

SEGMENTTI-INFORMAATIO

Raisio on uudistanut organisaatorakenteensa ja tästä johtuen myös taloudellisen raportoinnin ja segmenttien rakenne on muutettu. Raportoitavat segmentit ovat Terveelliset elintarvikkeet (aiemmin Brändit) ja Raisioaqua (aiemmin osa Raisioagroa) sekä muut toiminto. Terveelliset elintarvikkeet ja Raisioaqua-segmentit ovat konsernin strategisia toimintayksiköitä, joita johdetaan erillisinä yksiköinä ja joiden toiminnan tulosta ylin johto tarkastelee säännöllisesti. Raportoitavien segmenttien tuotteet ovat erilaisia ja edellyttävät erilaisia jakelukanavia ja markkinointistrategioita.

Terveelliset elintarvikkeet segmentti koostuu toimintasegmenteistä, jotka ovat Pohjois- ja Itä-Eurooppa, Länsi-Eurooppa sekä muu maailma (aiemmin Terveelliset elintarvikkeet, Benecol, Makeiset 29.12.2017 saakka ja Benemilk). Benemilk raportoidaan 1.1.2018 alkaen osana Muut toiminnot segmenttiä 1.1.2018 alkaen.

Raisioaqua-yksikköön kuuluu kalanrehuliiketoiminta.

Vuonna 2017 osana Raisioagroa raportoitu Raision Viljakauppa-liiketoiminta raportoidaan 1.1.2018 alkaen osana Terveelliset elintarvikkeet-yksikön Pohjois- ja Itä-Euroopan toimintoja. Muutosten osalta vertailukausien luvut on muutettu vastaavasti.

Raisio julkisti 4.5.2018 allekirjoittaneensa sopimuksen naudanrehuliiketoimintansa myynnistä Lantmännen Agro Oy:lle. Naudanrehuliiketoiminnan arvioidaan siirtyvän ostajalle loka-marraskuussa 2018. Myytävänä oleva naudanrehuliiketoiminta raportoidaan lopetettuna toimintona IFRS 5 mukaisesti eikä se sisälly puolivuosisikatsauksessa konsernin jatkuvien toimintojen lukuihin. Aikaisempien kausien vertailutiedot on oikaistu jatkuvien toimintojen tuloslaskelman, rahavirta-laskelman sekä eräiden tunnuslukujen osalta.

Naudanrehuliiketoimintaan liittyvät varat ja velat esitetään konsernitaseessa myytävänä olevina varoina ja velkoina.

Raisio-konsernin makeisliiketoiminta siirtyi 29.12.2017 Valeo Foods Limitedille.

Terveelliset elintarvikkeet (aiemmin Brändit) -segmenttiin kuulunut makeisliiketoiminta raportoitiin lopetettuna toimintona vuoden 2017 tilinpäätöksessä IFRS 5:n mukaisesti. Aikaisempien kausien vertailutiedot on oikaistu jatkuvien toimintojen tuloslaskelman, rahavirtalaskelman sekä eräiden tunnuslukujen osalta.

Liikevaihto segmenteittäin (M€)

	1-6/2018	1-6/2017	1-12/2017
Terveelliset elintarvikkeet			
Pohjois- ja Itä-Eurooppa	46,9	50,2	98,1
Länsi-Eurooppa	33,4	35,2	68,2
Muu maailma	15,6	16,4	35,2
Terveelliset elintarvikkeet yhteensä	95,9	101,9	201,4
Raisioaqua	13,0	10,7	31,8
Muut toiminnot *	0,7	0,6	1,3
Toimialaryhmien välinen myynti	-0,2	0,0	0,0
Liikevaihto yhteensä	109,5	113,2	234,6

*Sisältää 1.1.2018 alkaen myös Iso-Britannian lisensoidun elintarvikebrändin tuoton.

Liiketulos segmenteittäin (M€)

	1-6/2018	1-6/2017	1-12/2017
Terveelliset elintarvikkeet	15,0	20,5	38,4
Raisioaqua	-0,7	0,3	2,4
Muut toiminnot *	-3,4	25,3	13,3
Liiketulos yhteensä	10,9	46,1	54,1

Nettovarallisuus segmenteittäin (M€)

	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Terveelliset elintarvikkeet	124,4	121,1	116,7
Raisioaqua	8,8	9,3	8,5
Muut toiminnot ja kohdistamattomat erät	115,0	164,4	138,8
Nettovarallisuus yhteensä	248,2	294,8	264,0

Investoinnit segmenteittäin (M€)

	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Terveelliset elintarvikkeet	1,0	0,5	1,5
Raisioaqua	1,0	2,0	3,0
Muut toiminnot	0,5	4,9	5,6
Investoinnit yhteensä	2,5	7,5	10,1

MYYNTITUOTOT
Liikevaihto markkina-alueittain (M€)

	1-6/2018	1-6/2017	1-12/2017
Suomi	39,0	37,2	78,3
Iso-Britannia	33,8	29,6	57,8
Muu Eurooppa	35,1	43,3	92,4
Muu maailma	1,7	3,1	6,1
Yhteensä	109,5	113,2	234,6

Liikevaihto ryhmittäin (M€)

	1-6/2018	1-6/2017	1-12/2017
Tuotteiden myynti	108,5	112,3	232,7
Palveluiden myynti	0,6	0,5	1,1
Rojaltituotot	0,3	0,4	0,7
Liikevaihto yhteensä	109,5	113,2	234,6

**HANKITUT LIKETOIMINNOT, LOPETETUT TOIMINNOT JA
MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT**
Hankitut liiketoiminnot

Kaudella 1.1. - 30.6.2018 ja vuonna 2017 ei ollut hankittuja liiketoimintoja.

Lopetetut toiminnot

Raisio julkisti 4.5.2018 allekirjoittaneensa sopimuksen naudanrehuliiketoimintansa myynnistä Lantmännen Agro Oy:lle. Naudanrehuliiketoiminnan arvioidaan siirtyvän ostajalle loka-marraskuussa 2018. Myytävä naudanrehuliiketoiminta raportoidaan lopetettuna toimintona tässä puolivuosisikatsauksessa.

Raisio-konsernin makeisliiketoiminta siirtyi 29.12.2017 Valeo Foods Limitedille. Terveelliset elintarvikkeet (aiemmin Brändit) -segmenttiin kuulunut makeisliiketoiminta raportoitii lopetettuna toimintona vuoden 2017 tilinpäätöksessä.

Aikaisempien kausien vertailutiedot on oikaistu jatkuvien toimintojen tuloslaskelman, rahavirtalaskelman sekä eräiden tunnuslukujen osalta.

Tuloslaskelma, lopetetut toiminnot (M€)

	1-6/2018	1-6/2017			1-12/2017		
	Naudan-rehut	Naudan-rehut	Makeiset	Yhteensä	Naudan-rehut	Makeiset	Yhteensä
Liikevaihto	36,5	36,4	47,2	83,5	72,3	96,0	168,3
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-31,1	-32,7	-38,0	-70,8	-63,9	-78,3	-142,2
Bruttokate	5,4	3,6	9,2	12,8	8,3	17,7	26,1
Liiketoiminnan tuotot ja kulut, netto	-3,2	-3,1	-4,5	-7,6	-6,5	-9,8	-16,2
Arvon alentumispoisto liikearvosta ennen luovutusta	-	-	-29,3	-29,3	-	-28,7	-28,7
Liiketulos	2,2	0,6	-24,6	-24,1	1,9	-20,8	-18,9
Rahoitustuotot ja -kulut	0,0	0,0	-0,3	-0,3	0,0	-0,3	-0,3
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	0,1	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0
Tulos ennen veroja	2,3	0,6	-24,9	-24,3	1,9	-21,1	-19,2
Tuloverot	-0,5	-0,1	-0,6	-0,7	-0,4	0,3	0,0
Lopetettujen toimintojen tulos verojen jälkeen	1,9	0,5	-25,5	-25,0	1,5	-20,7	-19,2
Tulos lopetettujen toimintojen luovutuksesta verojen jälkeen	-	-	-	-	-	-38,4	-38,4
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	1,9	0,5	-25,5	-25,0	1,5	-59,2	-57,6
Lopetettujen toimintojen verot							
Vero lopetettujen toimintojen tuloksesta	-0,5	-0,1	-0,6	-0,7	-0,4	-1,3	-1,6
Vero lopetettujen toimintojen luovutuksesta	-	-	-	-	-	1,6	1,6
Lopetettujen toimintojen verot yhteensä	-0,5	-0,1	-0,6	-0,7	-0,4	0,3	0,0

Rahavirrat, lopetetut toiminnot (M€)

	1-6/2018	1-6/2017	1-6/2017	1-12/2017	1-12/2017
	Naudan-rehut	Naudan-rehut	Makeiset	Naudan-rehut	Makeiset
Liiketoiminnan rahavirrat	-2,0	0,1	4,2	4,2	7,6
Investointien rahavirrat	-0,3	-0,1	-1,7	-0,2	71,4
Rahoituksen rahavirta, lainasaamisten muutos	-	-	-	-	-5,6
Rahavirrat yhteensä	-2,3	0,0	2,5	4,0	73,4

**Lopetetun toiminnon vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan,
makeisliiketoiminta (M€)**

	31.12.2017
Lopetetun toiminnon vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan:	
Pitkäaikaiset varat	116,4
Vaihto-omaisuus	11,8
Lyhytaikaiset saamiset	17,5
Lainasaamiset (cash pool)	-15,4
Rahavarat	2,8
Varat yhteensä	133,2
Pitkäaikainen vieras pääoma	2,3
Lyhytaikainen vieras pääoma	17,5
Velat yhteensä	19,8
Myyty nettovarallisuus	113,4
Kertyneet muuntoerot	-1,5
Myydyn liiketoiminnan luovutusvoitto/-tappio sisältäen kertyneet muuntoerot	-36,5
Myynnille kohdistetut kaupan kulut	-0,8
Myynnille kohdistettu myyntisaamisten takausvaraus	-1,1
Tulosvaikutus liikutukseen	-38,4
Velaton kauppahinta	100,0
Tehtaisiin liittyvä investointivelka ja muut korottomat nettovelkaan liittyvät erät	10,6
Myytyjen tytäryritysten korollinen nettorahoitusvelka luovutushetkellä	12,6
Osakkeiden kauppahinta	76,8
Osakkeiden kauppahinta	76,8
Myytyjen tytäryritysten korollinen nettorahoitusvelka luovutushetkellä	-12,6
Tytäryritysten myynti oikaistuna luovutushetken rahavaroilla	89,4
Myynnin rahavirta kuluineen	86,0
Rahavirtalaskelmassa	
Tytäryritysten myynti oikaistuna luovutushetken rahavaroilla	89,4
Investointien rahavirta	-5,4
Liiketoiminnan rahavirta	7,6
Lainasaamisten muutos	-5,6
Myynnin rahavirtavaikutus yhteensä ja lainasaamisten takaisinmaksut	86,0

Myytävänä olevat omaisuuserät, naudanrehulliiketoiminta (M€)

	30.6.2018
Pitkäaikaiset varat	15,2
Vaihto-omaisuus	7,5
Lyhytaikaiset saamiset	6,6
Varat yhteensä	29,3
Lyhytaikainen vieraspääoma	8,7
Velat yhteensä	8,7
Myytävän erien nettovarallisuus	20,6

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET (M€)

	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Hankintameno tilikauden alussa	310,7	371,8	371,8
Muuntoerot	-0,1	-0,2	-0,1
Lisäykset	2,1	8,0	13,8
Vähennykset	-0,5	-11,2	-74,7
Myytävänä olevat toiminnot	-87,6	-	-
Hankintameno tilikauden lopussa	224,7	368,3	310,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden alussa	260,6	283,3	283,3
Muuntoerot	-0,1	-0,4	-0,4
Vähennykset ja siirrot	0,0	-0,1	-31,3
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	2,5	4,5	9,0
Myytävänä olevat toiminnot	-73,3	-	-
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden lopussa	189,7	287,3	260,6
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	34,9	81,1	50,1

VARAUKSET (M€)

	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Tilikauden alussa	3,2	2,6	2,6
Varausten lisäykset	0,0	0,1	1,2
Käytetyt varaukset	-2,1	-0,4	-0,5
Tilikauden lopussa	1,1	2,2	3,2

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA (M€)

	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Myynti johtoon kuuluville avainhenkilöille	0,1	0,1	0,1
Ostot johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä	0,2	0,3	1,0
Saamiset johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä	0,0	0,0	0,0
Velat johtoon kuuluville avainhenkilöille	0,1	0,1	0,1

VASTUUSITOUMUKSET (M€)

	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut			
Ei-purettavissa olevat muut vuokrasopimukset			
Vähimmäisvuokravastuut	2,0	1,1	1,4
Muut vastuut	2,6	3,0	2,3
Takausvastuut konserniyhtiöiden sitoumuksista	29,2	44,3	33,1
Sitoutuminen investointimaksuihin	2,4	1,7	1,1

JOHDANNAISSOPIMUKSET (M€)

	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Johdannaissopimusten nimellisarvot			
Valuuttatermiinit	54,3	164,3	82,1

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT (M€)

Taulukossa esitetään kunkin erän kirjanpitoarvot ja käyvät arvot. Kirjanpitoarvot vastaavat konsernitaseen arvoja. Alla on esitetty konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista.

	Kirjanpito- arvo 30.6.2018	Käypä arvo 30.6.2018	Kirjanpito- arvo 31.12.2017	Käypä arvo 31.12.2017
Rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset *)	2,3	2,3	2,2	2,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	35,4	35,4	32,7	32,7
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset *)	18,0	18,0	2,0	2,0
Rahavarat	89,1	89,1	149,0	149,0
Johdannaiset *)	0,1	0,1	0,2	0,2
Rahoitusvelat				
Pankkilainat	34,3	34,8	45,8	46,5
Rahoitusleasingvelat	0,1	0,1	0,1	0,1
Ostovelat ja muut velat	32,5	32,5	32,5	32,5
Johdannaiset *)	0,0	0,0	0,2	0,2

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja veloista

Käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista *) kaikki muut kuuluvat tasolle 2 paitsi oman pääoma estoiset sijoitukset. Tasolle 2 kuuluvien erien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla käyttäen markkinahinnoittelun palvelutuottajan antamia arvostuksia. Oman pääoman estoiset sijoitukset kuuluvat tasolle 3, koska niiden käypä arvo ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon.

RAHAVIRTALASKELMAAN LIITTYVÄT TÄSMÄYTYSLASKELMAT
Liiketoimintojen rahavirtojen oikaisut (M€)

	1-6/2018	1-6/2017	1-12/2017
Aineettoman ja aineellisen käyttöomaisuuden arvonalentumiset	-	29,3	36,5
Vaihto-omaisuuden arvonalentumiset	-	-	0,7
Tytäryhtiöosakkeiden luovutustappiot	-	-	38,4
Käyttöomaisuus myyntivoitot ja -tappiot	0,0	-28,7	-28,1
Osakepalkkiokulut	-0,1	-0,1	0,0
Muut	-0,3	-0,1	-0,3
Oikaisut yhteensä rahavirtalaskelmalla	-0,3	0,3	47,3

Oikaistaan tuloslaskelman erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja erät, jotka esitetään muualla rahavirtalaskelmassa.

Investoinnin rahavirran käyttöomaisuuden hankinnat ja luovutukset (M€)

	1-6/2018	1-6/2017	1-12/2017
Käyttöomaisuushankinnat yhteensä	-2,6	-9,5	-15,9
Maksut aikaisempien tilikausien investoinneista (ostovelkojen muutos)	-0,9	-1,0	-0,7
Rahoitusleasingvelalla tai muulla korottomalla velalla rahoitetut investoinnit	0,0	0,0	0,0
Käyttöomaisuushankinnoista kassamaksuilla rahoitetut	-3,5	-10,5	-16,6
Käyttöomaisuuden luovutusvoitto tai -tappio tuloslaskelmassa	0,0	28,7	28,1
Poistuneen omaisuuden tasearvo	0,0	11,1	11,2
Käyttöomaisuusmyynneistä saatu vastike rahavirtalaskelmalla	0,0	39,8	39,3

Myytyjen tytäryritysten nettovarot (M€)

	1-12/2017
Luovutusvoitto tai -tappio tuloslaskelmassa ilman myynnille kohdistettuja kuluja	-36,5
Pitkäaikaiset varat	116,4
Vaihto-omaisuus	11,8
Saamiset	17,5
Rahavarat sis. Lainasaamiset (group cash pool)	-12,6
Pitkäaikainen vieraspääoma	2,3
Lyhytaikainen vieras pääoma	17,5
Myyty nettovarallisuus yhteensä	113,4
Myyntihinta	76,8
Luovutustulot rahavirtalaskelmalla oikaistuna luovutushetken rahoilla	89,4

Täsmäytyslaskelma Rahoitustoimintaan liittyvistä veloista (M€)

	31.12.2017	Rahavirrat	Ei rahavirtavaikutteiset muutokset			30.6.2018
			Valuutta- termiinit	Kurssi- muutokset	Käyvän arvon muutokset	
Pitkäaikaiset velat	45,7	-11,4	-	-	0,0	34,3
Lyhytaikaiset velat	0,0	-	-	-	-	0,0
Leasingvelat	0,1	0,0				0,1
Pitkäaikaisten velkojen suojaamiseen käytetyt varat / velat netto	0,0	0,0	-	-	-	0,0
Kokonaisvelat rahoitustoiminnoista	45,9	-11,5	-	-	0,0	34,5

JATKUVIEN LIIKETOIMINTOJEN TULOS VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN (M€)

	4-6/ 2018	1-3/ 2018	10-12/ 2017	7-9/ 2017	4-6/ 2017	1-3/ 2017
Liikevaihto yksiköittäin						
Terveelliset elintarvikkeet	47,8	48,1	50,6	48,9	51,6	50,3
Raisioaqua	11,7	1,3	2,7	18,4	9,4	1,3
Muut toiminnot	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
Toimialaryhmien väliset	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liikevaihto yhteensä	59,7	49,7	53,7	67,7	61,4	51,8
Liiketulos yksiköittäin						
Terveelliset elintarvikkeet	6,8	8,1	8,5	9,3	10,7	9,8
Raisioaqua	0,3	-1,0	-0,7	2,7	1,1	-0,7
Muut toiminnot	-0,6	-2,8	-10,2	-1,7	27,8	-2,6
Liiketulos yhteensä	6,5	4,4	-2,4	10,3	39,6	6,5
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-0,1	0,1	-0,3	-0,7	-0,3	0,0
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos ennen veroja	6,4	4,5	-2,7	9,6	39,3	6,5
Tuloverot	-1,4	-1,1	-1,3	-2,0	-7,8	-1,2
Konsernin tulos	5,0	3,4	-4,0	7,6	31,5	5,3

TUNNUSLUKUJA

Tunnusluvut on laskettu jatkuvista toiminnoista.

	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Liikevaihto, M€	109,5	113,2	234,6
Liikevaihdon muutos, %	-3,3	-21,3	-9,1
Käyttökate, M€	13,7	49,1	68,1
Vertailukelpoinen käyttökate, M€	15,6	21,4	42,2
Poistot ja arvonalennukset, M€	2,8	3,0	14,0
Liiketulos, M€	10,9	46,1	54,1
% liikevaihdosta	9,9	40,7	23,0
Vertailukelpoinen liiketulos, M€	12,8	18,4	35,9
% liikevaihdosta	11,7	16,3	15,3
Tulos ennen veroja, M€	10,9	45,8	52,7
% liikevaihdosta	10,0	40,4	22,5
Oman pääoman tuotto, %	6,6	24,2	14,0
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,7	24,6	15,1
Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto, %	9,0	9,9	10,0
Korolliset rahoitusvelat kauden lopussa, M€	34,5	57,4	45,9
Korollinen nettorahoitusvelka kauden lopussa, M€	-72,7	5,3	-105,1
Omavaraisuusaste, %	74,6	68,3	73,4
Nettovelkaantumisaste, %	-29,3	1,8	-39,8
Investoinnit, M€	2,5	7,5	10,1
% liikevaihdosta	2,3	6,6	4,3
Tutkimus- ja tuotekehityskulut, M€	1,2	1,3	2,9
% liikevaihdosta	1,1	1,2	1,1
Henkilöstö keskimäärin	339	346	342
Tulos per osake, €	0,05	0,23	0,26
Vertailukelpoinen tulos per osake, €	0,06	0,09	0,17
Liiketoiminnan rahavirta per osake, €	0,00	0,09	0,21
Oma pääoma per osake, €	1,58	1,87	1,68
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä kauden aikana, 1000 kpl			
Vaihto-osakkeet	125 278	124 944	124 927
Kantaosakkeet	32 046	32 469	32 436
Yhteensä	157 324	157 413	157 363
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa, 1000 kpl			
Vaihto-osakkeet	125 455	124 856	125 028
Kantaosakkeet	31 879	32 458	32 291
Yhteensä	157 334	157 313	157 319
Osakkeiden markkina-arvo kauden lopussa, M€			
Vaihto-osakkeet	456,0	454,5	480,1
Kantaosakkeet	114,8	116,5	124,0
Yhteensä	570,8	571,0	604,1
Osakkeen kurssi kauden lopussa			
Vaihto-osakkeet	3,64	3,64	3,84
Kantaosakkeet	3,60	3,59	3,84

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Tulos per osake	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Vaihtoehtoisten tunnuslukujen kaavat	
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja - tuloverot}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Korolliset nettorahoitusvelat	Korolliset rahoitusvelat - rahavarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat likvidit rahoitusvarat
Nettovelkaantumisaste, %	$\frac{\text{Korolliset rahoitusvelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Vertailukelpoinen tulos per osake	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Liiketoiminnan rahavirta per osake	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääoma per osake	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Vertailukelpoinen liikevaihto	Liikevaihto +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Vertailukelpoinen liiketulos	Liiketulos +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Vertailukelpoinen liiketulos, %	$\frac{\text{Vertailukelpoinen liiketulos}}{\text{Vertailukelpoinen liikevaihto}} \times 100$
Käyttökate (EBITDA)	Liiketulos + poistot ja arvonalennukset
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	Liiketulos +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät + poistot ja arvonalennukset
Osakekannan markkina-arvo	Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi x osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ilman konsernin hallussa olevia omia osakkeita
Investoinnit	Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sekä tytäryritysosakkeisiin, osakkuus- ja yhteisyrittösosakkeisiin ja muihin osakkeisiin.